

1. dg bw ([redacted] 22/11
2. Sj [redacted] 24/11
3. min bck [redacted] 24/11

29621
22/11

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

Minister Plasterk
dgBW

DGBW
Democratie en Burgerschap,
afdeling Identiteit
Contactpersoon

Datum
12 oktober 2016
Kenmerk
2016-0000554742

nota

Inbeheername BRP-voorzieningen

Aanleiding/probleemstelling

Operatie BRP bouwt nieuwe ICT-voorzieningen voor het stelsel Basisregistratie Personen. Over de voortgang van dat programma informeert u de Kamer halfjaarlijks. Na bouw volgt implementatie en beheer, en een belangrijk onderdeel daarvan is de inbeheername van de nieuwe voorzieningen door de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). Daarnaast zijn er tijdelijk extra beheerkosten, omdat er een periode is dat gebruikers zowel de oude als de nieuwe voorzieningen kunnen gebruiken (het gaat om ruim 1000 organisaties, die niet allemaal tegelijk kunnen aansluiten). RvIG heeft de werkzaamheden die nodig zijn in kaart gebracht en bijbehorende begrotingen gemaakt. **Deze werkzaamheden en de bijbehorende kosten vallen niet onder Operatie BRP.** Een stuurgroep Inbeheername BRP (IBN BRP) onder leiding van de dgBW en met deelname van dDenB, dRvIG, CIO BZK en FEZ werkt aan een financieringsstrategie voor deze kosten en heeft erover gerapporteerd aan de secretaris-generaal. Hij heeft gevraagd u te informeren en de financierings- en communicatiestrategie aan u voor te leggen. Deze nota informeert u tevens over de voortgang van de uitvoering van de financieringsstrategie.

Opmerking | l: 22/11

Advies/actie

-U wordt geadviseerd kennis te nemen van de werkzaamheden en de tijdelijke extra beheerkosten in verband met de komst van de nieuwe BRP. Ze vallen niet onder programma oBRP, maar zijn wel nodig in verband met de implementatie van de nieuwe voorzieningen die oBRP bouwt.

[redacted] de gebruikers van de BRP moeten tijdelijk extra bij gaan dragen aan de kosten van het BRP-stelsel. De eerste gesprekken zijn daarover gevoerd. Het gaat om een tijdelijke stijging in kosten, na afronding van de implementatie gaan de kosten weer terug naar het huidige peil.

-U wordt gevraagd in te stemmen met de communicatiestrategie: in het voorjaar van 2017 kunt u de Kamer informeren, tegelijk met de brief bij de reguliere voortgangsrapportage van Operatie BRP. Boodschap: Na ontwikkeling komt beheer, dat is geen verrassing. Dat brengt bij nieuwe voorzieningen meerkosten met zich mee, die logischerwijs door de gebruikers gezamenlijk moeten worden opgebracht.

Betrokken BZK onderdelen

DenB, Operatie BRP, RvIG, CIO BZK, FEZ, Bureau DGBW.

Datum
12 oktober 2016
Kenmerk
2016-0000554742

Toelichting

Om welke werkzaamheden en kosten gaat het?

In het kader van de overgang van de oude naar de nieuwe voorzieningen, worden kosten gemaakt voor:

1. Het (voorbereiden) van de inbeheername van de nieuwe BRP-voorzieningen.
2. Het een aantal jaar tegelijk naast elkaar beheren van oude en nieuwe BRP-voorzieningen (als gevolg van de afspraak dat afnemers en gemeenten twee jaar de tijd hebben om aan te sluiten).
3. Noodzakelijke doorontwikkeling nieuwe BRP-voorzieningen tijdens de overgangperiode (PM post).
4. Het voorkomen van uitval van gegevens en verrijken van gegevens voor de overgang van de gegevens naar de nieuwe BRP-voorzieningen en tijdens de periode waarin steeds vertaald moet worden tussen de oude en nieuwe voorzieningen¹.

Voor alle vier de trajecten zijn factsheets gemaakt met informatie over wat ze inhouden, waarom het nodig is, verantwoordelijkheden, financiën, beheersmaatregelen en informatie aan de Tweede Kamer. Zie daarvoor de bijlage.

In- en externe reviews: kloppen de cijfers en de aanpak?

De begrotingen van de trajecten zijn in de stuurgroep IBN BRP besproken. De stuurgroep heeft de plausibiliteit van de kostenposten en kostenramingen van IBN BRP getoetst en extern laten reviewen door KPMG. De stuurgroep laat, mede op basis van de aanbevelingen van KPMG, de kosten gedurende de projecten nader onderbouwen. Ook laat de stuurgroep de kosten voor duaal beheer nader bekijken en reviewen. Dat onderzoek start eind 2016.

Er komt (in 2017) een BIT-toets op de opdracht Inbeheername BRP.

Financieringsstrategie: gesprekken met gebruikers over bijdragen

Voor een groot deel van de kosten is het reëel deze door te berekenen aan de gebruikers van de BRP: afnemers en gemeenten. Een deel van de kosten kan namelijk gezien worden als kosten voor beheer van de voorzieningen, waarvan in wet- en regelgeving BRP is bepaald dat die door gebruikers gezamenlijk worden opgebracht. Een ander belangrijk argument is dat de baten van Operatie BRP (ongeveer 40 miljoen per jaar volgens de business case) met name bij gemeenten zullen neerslaan. In de volgende tabel staat voor welke kosten volgens de stuurgroep bijdragen van de gebruikers kunnen en moeten worden gevraagd:

	2017	2018	2019	2020	2021
IBN BRP	€ 12,5	€ 7,3	€ 4,7	€ 4,7	€ 0,0
Duaal beheer	€ 0,7	€ 8,7	€ 8,7	€ 8,7	€ 1,4
TOTAAL	€ 13,2	€ 16,0	€ 13,4	€ 13,4	€ 1,4

¹ De werkzaamheden voor de eerste drie trajecten worden uitgevoerd bij RvIG, traject 4 door ICTU.

Datum
12 oktober 2016
Kenmerk
2016-0000554742

BZK zal in diezelfde periode ongeveer 10 miljoen euro extra moeten bijdragen voor de kosten die niet aan gebruikers kunnen worden doorberekend, bijvoorbeeld omdat het aanpassing van onze eigen systemen die gebruik maken van de BRP betreft (iets wat gemeenten en afnemers zelf ook moeten doen). Aan voorstellen daarvoor wordt gewerkt door DGBW en FEZ.

Directeur DenB heeft verkennende gesprekken gevoerd met enkele belangrijke stakeholders (VNG, Belastingdienst en SVB).

Op basis daarvan is de financieringsstrategie verder ingevuld en de komende maanden zullen vervolgesprekken plaatsvinden met de VNG en met enkele grote afnemers (waaronder Belastingdienst) en ook met de verantwoordelijke departementen om te komen tot een financiële oplossing. **De eerste ronde toont dat er begrip is voor de tijdelijke extra kosten, met name de kosten in verband met de periode waarin – in verband met het feit dat niet iedere organisatie tegelijkertijd kan en wil aansluiten – zowel oude als nieuwe voorzieningen te gebruiken zijn.** Punten van discussie zijn onder andere de verdeling op basis van baten uit de Business Case en men wil inzicht om welke kosten het precies gaat. Ook wil men nadere analyse van wat dit betekent voor eerder gemaakte afspraken over verdeling van kosten. Afnemers willen daarnaast uitzicht op een nieuwe financieringssysteem voor de reguliere beheerkosten en ontwikkelkosten voor na 2020 (als de nieuwe BRP volledig is geïmplementeerd). Er is momenteel ontevredenheid over de wijze waarop de tarieven tot stand komen en onduidelijkheid over waar stijging in kosten door veroorzaakt wordt (dit is aan u gemeld in de nota over tarief 2017). Er wordt, samen met afnemers, gewerkt aan voorstellen voor een nieuwe systematiek. Bureau Digicommissaris is betrokken, in verband met een analyse van de huidige wijze van financiering met een toets aan uitgangspunten van duurzame financiering GDI ("Botsproef").

Belangrijk is ook dat er nog steeds draagvlak is voor Operatie BRP.

Politieke context

Operatie BRP wordt kritisch gevolgd door de Tweede Kamer. Er is een risico dat deze problematiek hieraan gekoppeld wordt (weer problemen met het programma). Het is daarom belangrijk de trajecten van elkaar te onderscheiden. Er is altijd al bekend geweest dat na de realisatie implementatietrajecten nodig zouden zijn en dat met name het tegelijk in de lucht houden van de oude en nieuwe voorzieningen ook kosten met zich mee zou gaan brengen. Er is echter voor gekozen dit (grotendeels) buiten het programma te houden. Alle trajecten van implementatie in het programma opnemen, is ook onmogelijk gezien de verschillende verantwoordelijkheden van de diverse betrokken overheidsorganisaties, waaronder de toekomstige beheerder maar ook de afnemers en gemeenten (waar ook de nodige voorbereidingen in processen en systemen getroffen moeten worden).

Communicatie

Advies over communicatie met de Tweede Kamer

Deze maand gaat een volgende voortgangsrapportage oBRP naar de TK (een brief

Datum
12 oktober 2016
Kenmerk
2016-0000554742

daarvoor zit ook in de lijn, en zal gelijktijdig met deze nota over aan u worden aangeboden). Daarin wordt gemeld dat er momenteel toegewerkt wordt naar een nieuwe integrale planning. Begin 2017 zal daar duidelijkheid over komen, en u kunt de Kamer daar bij de volgende voortgangsrapportage (april/mei 2017) informatie over geven. Dat is ook het moment waarop u de Kamer kunt informeren over de werkzaamheden buiten het programma in verband met de implementatie en beheer.

Boodschap zal dan zijn: Na ontwikkeling komt beheer, dat is geen verrassing. Dat brengt bij nieuwe voorzieningen meerkosten met zich mee, die logischerwijs door de gebruikers gezamenlijk moeten worden opgebracht. De stuurgroep is van mening dat het nu te vroeg is om deze boodschap aan de Kamer te brengen, omdat Operatie BRP eind dit jaar met een herijking van de planning komt, o.a. in verband met de resultaten van de impactanalyses met betrekking tot buitenlands persoonsnummer en levenloos geboren kinderen. Er is een sterk verband tussen deze planning van oBRP en de in deze memo genoemde trajecten. Verder zijn de uitkomsten van de gesprekken met gebruikers van de BRP over de financieringsstrategie gepland in de komende maanden, en hangt de boodschap aan de Kamer ook van die uitkomsten af.

Bijlagen:

Factsheets voor de vier trajecten en de memo Tussenrapportage stuurgroep IBN BRP aan secretaris-generaal.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst
Drs. S.A. Blok
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon

[Redacted]

Kenmerk
2016-000803712

Uw kenmerk

Datum **23 DEC 2016**
Betreft **Aanvraag advies BIT inzake oBRP en IBN BRP**

Geachte heer Blok,

Hierbij verzoek ik u Bureau ICT-toetsing (BIT) toetsen uit te laten voeren op respectievelijk het programma Operatie BRP (oBRP) en het programma In Beheer Name BRP (IBN BRP).

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is eigenaar van beide programma's, waarbij het opdrachtgeverschap is belegd bij de heer G.J. Buitendijk, DG Bestuur en Wonen. De heer J.J.C.M. Gudde is Chief Information Officer van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De toets op het programma Operatie BRP is toegezegd in de beantwoording van recente Kamervragen over het programma. Het is in lijn met deze beantwoording wenselijk dat de toets zich in het bijzonder richt op het ontwikkelprogramma, inclusief de codekwaliteit en de ontwikkelsnelheid.

Het is noodzakelijk dat het advies van het BIT eind maart 2017 beschikbaar is zodat over het resultaat gerapporteerd kan worden in de voortgangsbrief oBRP die in het voorjaar 2017 aan de Tweede Kamer moet worden gezonden.

Een advies van het BIT over het programma IBN BRP is gewenst omdat de uitvoeringsorganisatie RvIG in 2017 start met het toetsen van de eerste onderdelen die door oBRP worden opgeleverd. Door het BIT zal gekeken moeten worden in welke mate de uitvoeringsorganisatie middels het programma IBN BRP voorbereid is en in staat zal zijn om de producten van Operatie BRP in beheer te nemen.

In een nader gesprek met de opdrachtgever en de CIO BZK kan de scope van de opdracht nader worden besproken.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

[Redacted signature]

dr. R.H.A. Plasterk

1 dgbw
2 SG

31/3

12742
31/3

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

SG Van Zwol
DGBW

DGBW
Democratie en Burgerschap,
afdeling Identiteit

Contactpersoon

Datum
30 maart 2017

Kenmerk
2017-0000170670

nota

Planning Operatie BRP

31/4
Ret. - DGBW
" D. De-B
" D. FE?
CIO-BZK
D. Ruig
H. PBH

Aanleiding/probleemstelling

De minister heeft aan de Tweede Kamer toegezegd¹ de Kamer in april een gevalideerde integrale planning van Operatie BRP (oBRP) toe te sturen. Het programma en de beheerder van de BRP (RvIG, Rijksdienst voor Identiteitsgegevens) hebben samen afgelopen maanden aan die planning gewerkt.

In het PO van de minister met de dgbw op 23 maart jl. is hij mondeling geïnformeerd over de uitkomsten. Conclusie is dat er 18 maanden langer nodig is voor ontwikkeling en implementatie van de nieuwe BRP-voorzieningen dan waar tot nu toe vanuit is gegaan. De nieuwe planning leidt ook tot het bijstellen van de begroting.

Advies/actie

U wordt gevraagd ermee in te stemmen dat het volgende aan de minister zal worden geadviseerd:

1. kennis te nemen van de stand van zaken van Operatie BRP en van de herijkte planning.
2. akkoord te geven op verder uitwerken van de voorgestelde lijn voor de voortgangsbrief.
3. akkoord te gaan met het versturen van de voortgangsbrief nadat het BIT-advies over Operatie BRP van BIT beschikbaar is en naar de Kamer gaat (op zijn vroegst eind april, waarschijnlijk mei).

Betrokken BZK onderdelen

DGBW, oBRP, RvIG, Directie Democratie en Burgerschap, Bureau DGBW, CIO BZK, FEZ.

BIT voert toetsen uit op oBRP en de werkzaamheden van RvIG in het kader van de komst van de nieuwe ICT-voorzieningen voor de BRP.

Toelichting

De nieuwe planning betekent dat er extra ontwikkelkosten zijn, naar verwachting liggen die tussen de 18 en 25 miljoen euro (begroting wordt momenteel getoetst en extern gevalideerd). Voor de dekking van deze kosten wordt een beroep gedaan op de gebruikers in de Stuurgroep BRP van 20 april 2017. Daarnaast biedt ruimte in de meerjarenraming op de BZK-begroting voor de oBRP een

¹ per brief op 25 november 2016 en in het AO BRP en Reisdocumenten van 15 februari.

Opmerking [1]: 31/3

[Redacted content]

dekkingsmogelijkheid. Definitieve besluitvorming over de dekking van de ontwikkelkosten vraagt nader overleg met Financiën. De focus ligt op dit moment op de besluitvorming rond de Julibrief.

In de integrale planning wordt nu ook de overgang van ontwikkeling naar inbeheername in beeld gebracht. Dit betekent voor een periode van 4 jaar extra kosten voor RvIG. Met de gebruikers wordt overlegd over de dekking van deze kosten middels doorbelasting. Dit overleg is onderdeel van de tariefbespreking voor 2018.

In de herziene planning is een risicomarge inbegrepen; vier maanden voor Levering en drie maanden in het parallelle traject voor Bijhouden.

KPMG en PBLQ, de vaste QA-partners van het programma zijn betrokken bij het proces rond het opstellen van de planning en begroting. KPMG heeft een toets uitgevoerd op de planning van de bouwwerkzaamheden. PBLQ heeft zijn beeld gegeven van de besturing van het programma en van het lerend vermogen ervan. Ten slotte voert het BIT een toets uit op het voortbrengingsproces (van de code), de codekwaliteit en de integrale planning. Daaruit zullen definitieve conclusies worden getrokken over de uitloop in tijd en kosten en zullen maatregelen worden genomen voor een adequate begeleiding van het project in het licht van deze nieuwe inzichten, zeker met het oog op het hoge risicoprofiel.

Ad. 1: Stand van zaken oBRP en herijkte planning

Hoeveel is er (dit jaar) af?

Operatie BRP bouwt drie systemen:

- 1) De BRP zelf, en dat systeem bestaat uit twee hoofdonderdelen: functionaliteiten voor Levering (voor het verstrekken van gegevens uit de BRP aan afnemers) en functionaliteiten voor Bijhouding (voor het registreren en muteren van de gegevens door gemeenten).
- 2) Systeem voor initiële vulling (voor het vullen van de nieuwe BRP met de persoonsgegevens uit de huidige voorzieningen en geautomatiseerde controle van het resultaat).
- 3) De migratievoorzieningen (die het voor afnemers en gemeenten tijdens de transitieperiode mogelijk maken met de BRP te werken als ware dit de GBA).

Zoals de minister de Kamer in diverse voortgangsbrieven heeft gemeld wordt sinds 2013 voortdurend werkende software opgeleverd en getest. Eind 2017 is volgens de voorliggende planning de ontwikkeling van 2,5 van de 3 systemen van Operatie BRP gereed: initiële vulling, migratievoorziening, BRP database en functionaliteiten voor levering. Het programma zal in de voorbereiding van de brief met voortgangsrapportage aan de Kamer de stand van zaken aangeven in termen van een gekwantificeerde indicatie van de voortgang. Na afronding van de ontwikkeling van deze systemen start de acceptatie en inbeheername. Daarna

Datum
30 maart 2017
Kenmerk
2017-0000170670

neemt het implementatietraject (aansluiten van meer dan 600 afnemers) een aanvang. Nadat de ontwikkeling van Bijhouden is afgerond start de acceptatie en inbeheername van dit onderdeel, gevolgd door de implementatie (aansluiten van de gemeenten op de BRP).

Planning: Hoe komt het dat 18 maanden langer nodig is dan voorzien?

De oorzaak van de langere doorlooptijd van 18 maanden is in hoofdlijnen als volgt.

- Het overgrote deel van de langere doorlooptijd (14 maanden) wordt veroorzaakt door de noodzaak eerder (voor augustus 2013) ontwikkelde onderdelen van de software voor Bijhouding opnieuw te ontwikkelen. Proefondervindelijk is gebleken dat deze onderdelen niet bruikbaar zijn en het rendabeler is om deze opnieuw te ontwikkelen dan (veel arbeidsintensiever) aan te passen.
Het programma heeft in 2016 al functionaliteiten voor de bijhouding ontwikkeld. Op basis van deze ervaring heeft oBRP de ontwikkelinspanning voor de resterende software geraamd.
- Er wordt daarnaast aanzienlijk meer tijd ingeruimd voor het acceptatieproces, met bijbehorende kosten. De achtergrond hierbij is het beperken van risico's bij de start van de transitieperiode, wanneer afnemers en gemeenten op één moment overstappen van gebruik van de GBA-V naar de BRP en de Migratievoorzieningen. De gevolgen hiervan voor de totale vertraging (in tijd) zijn evenwel beperkt: een belangrijk deel van de acceptatie van de Migratievoorzieningen en Levering vindt parallel plaats aan de ontwikkeling van Bijhouding.
- De derde bron voor de langere doorlooptijd is de ingecalculerde risicomarge die bedoeld is om (relatieve) zekerheid aan de omgeving te geven over het moment waarop de BRP in gebruik kan worden genomen. De risicomarge ingeschat voor Bijhouding (3 maanden) is bepalend hiervoor. Het BIT zal in zijn advies nog ingaan op de gewenste omvang van de risicomarge.

Herijkte planning versus huidige planning (zoals bekend bij TK):

Mijlpaal	Gemeld aan TK in feb 2016	Huidig beeld	Vershil
Ontwikkeling klaar	Q3 2017	Q4 2018	15 maanden
Start aansluiten koplopers afnemers	mei-18	juni-19	13 maanden
Start aansluiten koplopers gemeenten	jul-18	oktober-19	15 maanden
Einde programma	April-20 (in planning: twee jaar tijd voor gemeenten en afnemers om aan te sluiten)	november-21	18 maanden

Zie ook de bijlage voor een schema van de hoofdfases van de planning.

Datum
30 maart 2017

Kenmerk
2017-0000170670

Kosten (indicatief):

In de begroting die in februari 2016 is vastgesteld is een aantal wijzigingen verwerkt, zoals het lesbisch ouderschap, de wet voorkomen huwelijksdwang en registratie van het buitenlands persoonsnummer. Het vervullen van speciale wensen van de Kamer gedurende het lopende bouwtraject, zoals een wijziging inzake levenloos geboren kinderen, zal tot extra ontwikkelingstijd en kosten leiden. Een voorstel voor de realisatie van de registratie van levenloos geboren kinderen zal separaat worden aangeboden.

	Begroting Operatie BRP	Beheerkosten
2013	€75 miljoen	Raming Gartner € 114 miljoen
Gemeld aan TK in feb 2016	€83 miljoen	Niets gemeld.
Huidig beeld	+ 18- 25 miljoen extra voor ontwikkeling (wordt momenteel nader uitgewerkt)	Voor inbeheername is gedurende het programma volgens huidige ramingen nog zeker € 70 miljoen nodig bovenop de reguliere beheerkosten BRP.

Bijdragen gebruikers:

Er vindt overleg plaats met de gebruikers van de BRP over bijdragen in de kosten voor de inbeheername. Met VNG wordt overlegd over de overgang van ontwikkeling naar beheer en de daarmee gemoede extra kosten met als doel tot een financieel arrangement te komen tussen Gemeenten en BZK. Kosten beheer zijn ook onderwerp van gesprek in het Gebruikersoverleg BRP, met daarin vertegenwoordigers van de afnemers van persoonsgegevens (onder andere Belastingdienst, SVB).

Ook de ontwikkelkosten zijn onderwerp van gesprek met de gebruikers.

Risico's en onzekerheden:

De risico's en onzekerheden in de planning zijn door het programma in kaart gebracht en zullen nader worden toegelicht in de brief met de voortgangsrapportage die in het voorjaar van 2017 aan de Kamer zal worden toegestuurd. BIT betreft deze risico's en onzekerheden in zijn advies en zal daarbij ook uitspraken doen over de grootte ervan.

Controle en toezicht op het programma is intensief. Hierbij zijn KPMG, PBLQ en CIO BZK betrokken. Zij kijken mee met het programma en worden zoals steeds betrokken bij de beheersing en beperking van deze risico's en onzekerheden.

Datum
30 maart 2017
Kenmerk
2017-0000170670

Ad 2: Voorstel voor lijn voor de voortgangsbrief:

De Kamer verwacht (ook in verband met de toezeggingen) informatie over hoeveel er nu af is van de nieuwe BRP, hoe lang het programma nog gaat duren en wat de kosten zullen zijn. Voorstel is de Kamer als volgt te gaan informeren:

- 1) De ontwikkeling van 2,5 van de drie systemen is eind dit jaar gereed, grotendeels volgens planning. Activiteiten voor acceptatie daarvan start direct daarna.
- 2) Het geheel van het programma is gedetailleerd in beeld gebracht, dus niet alleen ontwikkeling van de BRP maar ook de acceptatie en inbeheername. De duur van de periode waarin afnemers en gemeenten aan gaan sluiten is geschat.
- 3) Er is, over het geheel bezien, een vertraging van 18 maanden (inclusief een risicomarge van 3-4 maanden) ten opzichte van wat eerder met de Kamer is gedeeld. Einddatum van het programma wordt daardoor november 2021.
- 4) In de brief zal worden ingegaan op de dekking van het tekort op de ontwikkeling van de BRP.
- 5) Er wordt steeds duidelijker wat het inbeheername- en implementatietraject behelst en dat dit voor BZK/RvIG een forse inspanning zal betekenen. BIT voert een toets erop uit (eerder gemeld aan de Kamer).
- 6) De brief bevat een aankondiging met toelichting dat de raming voor extra kosten beheer wordt gevalideerd. De oorspronkelijke raming van die extra kosten bedraagt 70 miljoen euro en wordt gedragen door de gebruikers van de BRP.

Ad 3: Timing versturen brief in verband met BIT-advies

BIT voert een toets uit op het programma. Voorstel is de brief gelijktijdig met het BIT-advies naar de Kamer te sturen, zodat reactie op het advies meteen mee kan. Dat betekent waarschijnlijk wel dat de minister de Kamer mogelijk pas in mei 2017 rapporteert over de voortgang. BIT toetst ook op de werkzaamheden van RvIG in het kader van de inbeheername van de voorzieningen die het programma bouwt. De resultaten van die toets zullen zo spoedig mogelijk aan de Kamer worden gezonden, maar daar hoeft de verzending van de voortgangsbrief over het programma niet op te wachten (immers, aan de Kamer is toegezegd die resultaten in het voorjaar aan de Kamer te verstrekken).

Politieke context

De ontwikkeling van de BRP als opvolger van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) kent een lange voorgeschiedenis. Sinds de start in 2009 zijn er verschillende herijkingen geweest van de planning en ophogingen van de begroting. Het was een casus in het parlementair onderzoek naar grote ICT-projecten. De Tweede Kamer volgt het programma kritisch en heeft er vaak vragen over gesteld, ook onlangs weer in het AO BRP en Reisdocumenten van 15 februari: "Waarom duurt het zo lang?" "Wat is er af?" "Is de minister wel in control?"

Datum

30 maart 2017

Kenmerk

2017-0000170670

Op 25 november 2016 heeft de minister per brief toegezegd: "De volgende voortgangsrapportage zal ingaan op het effect van de herstructurering van de broncode, de ontwikkeling van de complexe onderdelen van de bijhouding, de uitkomsten van het onderzoek naar de implementatie van de leveringsfunctionaliteiten en de afstemming met de ketenpartners. Daarbij zal ik uw Kamer dan de gevalideerde integrale planning (ontwikkeling, acceptatie/inbeheername en implementatie) van het programma doen toekomen".

Communicatie

Communicatie kan pas plaatsvinden nadat de Tweede Kamer is geïnformeerd. Een brief aan de Kamer is in voorbereiding.

1. dgbw
2. sg
3. min bzk

20/4
20/4

15224
20/4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

Minister van BZK
DGBW

Ministerie van BZK
DGBW/D&B
Contactpersoon

Datum
20 april 2017

Kenmerk
2017-0000203623

nota

Vertraging Operatie BRP

Aanleiding/probleemstelling

Op 23 maart jl. bent u door DGBW en dDenB mondeling geïnformeerd dat de Operatie BRP opnieuw vertraging zal oplopen en dat de kosten opnieuw hoger zullen uitvallen dan eerder is begroot. In de afgelopen weken is met de SG overlegd over het vervolg van het programma Operatie BRP (zie daartoe diverse bijlagen).

Opmerking [1]: 20/4

Advies/actie

- Kennisnemen van de uitkomsten/'nieuwe feiten' die voortvloeien uit de integrale planning van de operatie BRP
- De TK informeren over die uitkomsten; daarbij afwegen om dit z.s.m. te doen of met/na het nog te verschijnen BIT-advies
- Besluiten over met welke conclusie u de TK informeert: doorgaan met de operatie () of programma stoppen ()
- Een besluit zal in samenspraak met in ieder geval de VNG (mede-opdrachtgever) maar daarnaast ook afnemers moeten worden genomen

Betrokken BZK onderdelen

DGBW/D&B, FEZ, CIO-BZK, PBA, RvIG

Toelichting

Herijking planning

In de afgelopen maanden zijn de planning en de begroting van het programma Operatie BRP herijkt. Dit is de eerste keer dat alle componenten (financiën, tijd, geld en inhoud) van de totstandkoming tot en met implementatie in een planning in beeld zijn gebracht.

Uit de herijkte planning en begroting wordt duidelijk dat, tegen de verwachting in, sprake is van;

1. Uitloop in tijd groter dan gedacht:

- Het programma loopt een forse vertraging op van 18 maanden (dit is inclusief een risicomarge van 4 maanden);
- De vertraging is vooral het gevolg van het noodzakelijkerwijs opnieuw

Datum
20 april 2017
Kenmerk
2017-0000203623

ontwikkelen van de software voor de functionaliteit voor het bijhouden van de BRP; de oorspronkelijke tijdraming was gebaseerd op aannames over de mate van 'gereed zijn' uit het Gartner-rapport uit 2013. Naar nu blijkt is de software van voor 2013 veel minder bruikbaar dan in 2013 gedacht.

- In de planning wordt uitgegaan van een zwaarder en langer acceptatietraject voor inbeheername dan eerder was voorzien, om risico's bij de inbeheername – gelet op het grote aantal gebruikers - zoveel mogelijk uit te sluiten. Gebruik van de BRP-gegevens moet namelijk vlekkeloos kunnen doorlopen na introductie van nieuw systeem.
- De invoering van het nieuwe systeem bij de afnemers en gemeenten, (dat daarna volgt en strikt genomen niet tot de operatie BRP hoort) krijgt daarmee een doorlooptijd tot 1 oktober 2021;
- deze planning kent nog een groot aantal onzekerheden en risico's zowel voor wat betreft de voortbrenging (programmeren), acceptatie als voor wat betreft de in beheername bij RvIG en de implementatie bij gemeenten.

2. Een forse kostenstijging bij de ontwikkeling van het systeem:

- De extra ontwikkelkosten bedragen ca. € 20-25 mln. In hoofdzaak betreft het hier kosten voor het opnieuw ontwikkelen van software voor de functionaliteit "bijhouden". Validatie van deze kosten loopt momenteel; die is nodig om definitieve bedrag te bepalen. De hiervoor genoemde onzekerheden en risico's hebben vanzelfsprekend ook consequenties voor de zekerheid van de financiële ramingen. Dekking van deze kosten binnen de huidige begroting zijn niet mogelijk. Dit vereist nadere besluitvorming binnen het Kabinet.

3. Een nieuwe kostenraming voor inbeheername

- De kosten van inbeheername worden gelet op de langere doorlooptijd en risicobeheersing opnieuw geraamd (de bestaande raming van ca 70 mln wordt daarmee herzien). RvIG is hier nog mee bezig. Na de raming van RvIG zullen ook die nog moeten worden gevalideerd. Bovendien is voor deze kosten nog geen dekking. Uitgangspunt is dat deze kosten worden doorbelast aan de gebruikers. De onderhandelingen hierover met de gebruikers zijn gestart, maar dat is nog geen gelopen race.

4. Onzekerheden rond implementatie:

- De herziene planning, die nu niet alleen de ontwikkelfase maar ook de implementatiefase omvat, vestigt de aandacht op onzekerheden die de implementatie van de nieuwe BRP bij afnemers en gemeenten oproept. De voor de implementatie geraamde tijd van 2 jaar is door het BIT al eerder als krap beoordeeld en kan dus eventueel ook nog uitlopen. Gemeenten hebben indertijd ingestemd met het verkorten van de implementatieperiode tot twee jaar, maar komen daar nu op terug.

Datum
20 april 2017
Kenmerk
2017-0000203623

Afnemers staan neutraal ten opzichte van deze periode. Leveranciers geven aan dat het mogelijk is binnen twee jaar te implementeren.

Aanvullend op de genoemde onzekerheden wordt opgemerkt dat de omvang van de bouw van het systeem is begrensd (het zogenoemde Hek om de operatie BRP). Enerzijds is dit een beheersmaatregel om verdere uitloop te voorkomen, anderzijds worden daarmee tijdens de bouw van het systeem de mogelijkheden voor doorontwikkeling op grond van politieke wensen beperkt. Door de langere doorlooptijd die nu uit de planning blijkt, blijft het Hek langer staan en zal wel grote druk ontstaan om toch al gedurende de bouw en implementatie een aantal van de wenselijke en noodzakelijke nieuwe functionaliteiten te gaan realiseren. Het spreekt voor zich dat dit weer extra risico's met zich meebrengt.

Het BIT komt naar verwachting nog voor het eind van deze maand met een actueel advies over de voortgang van de ontwikkeling van de BRP. Met de zienswijze van het BIT is bij de opstelling van deze nota derhalve nog geen rekening gehouden.

Samenvattend beeld

Het voorgaande leidt tot het beeld dat er sprake is van een aanzienlijk langere looptijd van het programma met nog een groot aantal onzekerheden daarin en dat voor de ontwikkeling meer financiering benodigd is. Daarbij bestaat in dit stadium – logischerwijs - geen zekerheid dat de op te leveren software voldoet.

Genoemde feiten zullen aan de Kamer moeten worden gemeld, al dan niet in samenhang met het nog te verschijnen oordeel van het BIT.

De vraag rijst –gegeven dit beeld- met welke appreciatie/conclusie dat aan de TK te melden: doorgaan en de uitloop voor rekening en risico te nemen of zoals de Elias eerder bepleitte dit moment aangrijpen het project te heroverwegen en te stoppen, omdat stoppen beter is dan doormodderen. Hieronder bieden we overwegingen bij beide opties.

Overwegingen bij 'Gemodificeerd doorgaan'

Voor doorgaan pleiten de volgende elementen:

- 'stick to your plan': doorgaan op de ingeslagen weg. De operatie BRP heeft als doel te komen tot een robuust nieuw GBA-systeem, dat de nieuwe BRP-wet instrumenteel ondersteunt en de toegankelijkheid en beschikbaarheid 24/7 van het systeem realiseert. Het huidige GBA(-V) systeem biedt dat nu namelijk niet. De operatie BRP lijkt ondanks de risico's die er zijn de kortste route naar dat doel.
- De operatie komt nu op stoom. De integrale planning laat zien dat de onderdelen Initiële vulling, migratievoorzieningen en levering op of voor op schema lopen (Initiële Vulling wordt komende week qua software opgeleverd). Op het onderdeel bijhouden zit forse uitloop.

Datum
20 april 2017

Kenmerk
2017-0000203623

- Elk ICT-project met deze omvang, complexiteit en duur kent nu eenmaal een grote mate van onzekerheid in planning van tijd en geld. Dit is geen excuus voor overschrijdingen, maar een feitelijke constatering. Dat zou bij andere keuze ook zo zijn.
- Bestuurlijke partners steunen de aanpak; wel is er discussie over de mate van zeggenschap in de governance gerelateerd aan de financiële bijdrage (VNG).
- NB. Als wordt gekozen voor doorgaan, dan zal dat zonder meer moeten leiden tot een versteviging van de sturing en control op de verdere voortgang. (inrichting modificeren)

Tegen doorgaan pleit dat:

- Er is weliswaar misschien voortgang, maar er zitten in de planning nog altijd grote risico's, die lastig te beheersen zijn.
- Behalve kleinere onderdelen in een testomgeving is er nog geen werkende programmatuur die werkend in beheer genomen kan worden. In de acceptatiefase van de eerste brokken programmatuur (voor de zogenaamde initiële vulling en voor levering) zal dit moeten blijken. Grote relevante onderdelen van de programmatuur (m.n. bijhouding) zijn nog in de ontwikkelfase. Een op feiten gebaseerde conclusie kan pas worden getrokken na de acceptatiefase. Dit zou echter inhouden doorgaan met de huidige (herijkte) aanpak inclusief de gemelde vertraging extra kosten en inhoudelijke risico's.
- Voor de inbeheername van BRP door RvIG zal niet alleen de BRP als zodanig in beheer moeten worden genomen, maar zal ook een groot aantal aanpalende systemen bij de RvIG aangepast moeten worden. Deze inbeheername kent in techniek, tijd, geld en organisatieveranderingen nog veel onzekerheden en risico's.
- Voor de implementatie bij afnemers en gemeenten is een periode van 2 jaar gepland. Dit gaat er van uit dat zij ook zich commiteren aan deze planning en hiervoor resources beschikbaar stellen. Totdat de laatste gemeente is aangesloten zal de GBA in de lucht moeten blijven.
- Alle bovengenoemde componenten hebben ook effect op de financiële ramingen. Die daarmee ook nog onzeker zijn en potentieel blijven.
- Doorgaan met uitloop en extra geld zal tot forse kritiek in de TK leiden.

Overwegingen bij 'Stoppen'

Voor stoppen pleit:

- Je creëert een break en ruimte voor herbezinning. Dan kan opnieuw worden bedacht op welke alternatieve wijze de doelen van de operatie BRP alsnog gehaald kunnen worden. Het beeld van een zich voortslepend programma/project wordt doorbroken.
- Stoppen met de operatie doet ons terugvallen op de bestaande GBA-systemen. Eerste inschatting is dat dit voor korte termijn kan. Voor de huidige GBA geldt dat de dienstverlening stabiel is, kwaliteit van de gegevens betrouwbaar is en verdere optimalisatie mogelijk binnen de huidige context lijkt. Maar er zijn op kortere of iets langere termijn overigens wel

Datum
20 april 2017
Kenmerk
2017-0000203623

investeringen nodig voor aanpassingen, die dan onvermijdelijk op de GBA(-V) moeten plaatsvinden. De financiële omvang hiervan is niet bekend.

- Stoppen biedt de mogelijkheid om in de toekomst te kiezen voor een meer dynamische aanpak en een flexibeler aanpak (vgl advies 'maak waar')
- Politieke wensen (zoals de registratie van levenloos geboren kinderen) kunnen naar verwachting op kortere termijn worden doorgevoerd, [REDACTED]
- Governance en financiering kunnen worden herijkt in het licht van de ontwikkeling van de Generieke digitale infrastructuur (GDI) en een moderne ontwikkelaanpak zoals die wordt geadviseerd door de Studiegroep Informatiesamenleving en Overheid in haar rapport: Maak waar"

Tegen stoppen pleiten de volgende elementen:

- De doelen van de operatie (onder meer opgenomen in de wet) worden bij stoppen politiek niet (op relatief korte termijn) waargemaakt.
- De reeds gemaakte kosten (tientallen miljoenen) zullen voor het grootste deel als afgeschreven moeten worden beschouwd. NB ook het stoppen van het programma (afbouw organisatie etc) zal nog geld kosten.
- De opgebouwde functionele kennis (die zich bij het huidige team bevindt) zal bij doorontwikkeling opnieuw dienen te worden opgebouwd.
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- Stoppen zal (waarschijnlijk) weerstand oproepen bij andere partners.
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- De TK zal heel kritisch zijn bij keuze te stoppen.

Consequenties voor registratie van levenloos geboren kinderen

U heeft aan de Tweede Kamer toegezegd te onderzoeken wat de impact is van het in de BRP registreren van levenloos geboren kinderen op de planning van het programma Operatie BRP teneinde te kunnen besluiten of dit tijdens of na het programma gerealiseerd zal worden. De uitkomst hiervan is dat het sneller en tegen lagere kosten is te realiseren na afronding van de operatie BRP. Daarbij is registratie met terugwerkende kracht mogelijk. [REDACTED]

[REDACTED] Indien u besluit het programma te heroverwegen, dan zal onderzocht worden of deze wijziging op korte termijn in de bestaande systemen gerealiseerd kan worden. In beide gevallen is overigens een wijziging van de Wet BRP noodzakelijk.

Politieke context

U heeft de Kamer toegezegd om haar in april een update over de voortgang van het programma te geven.

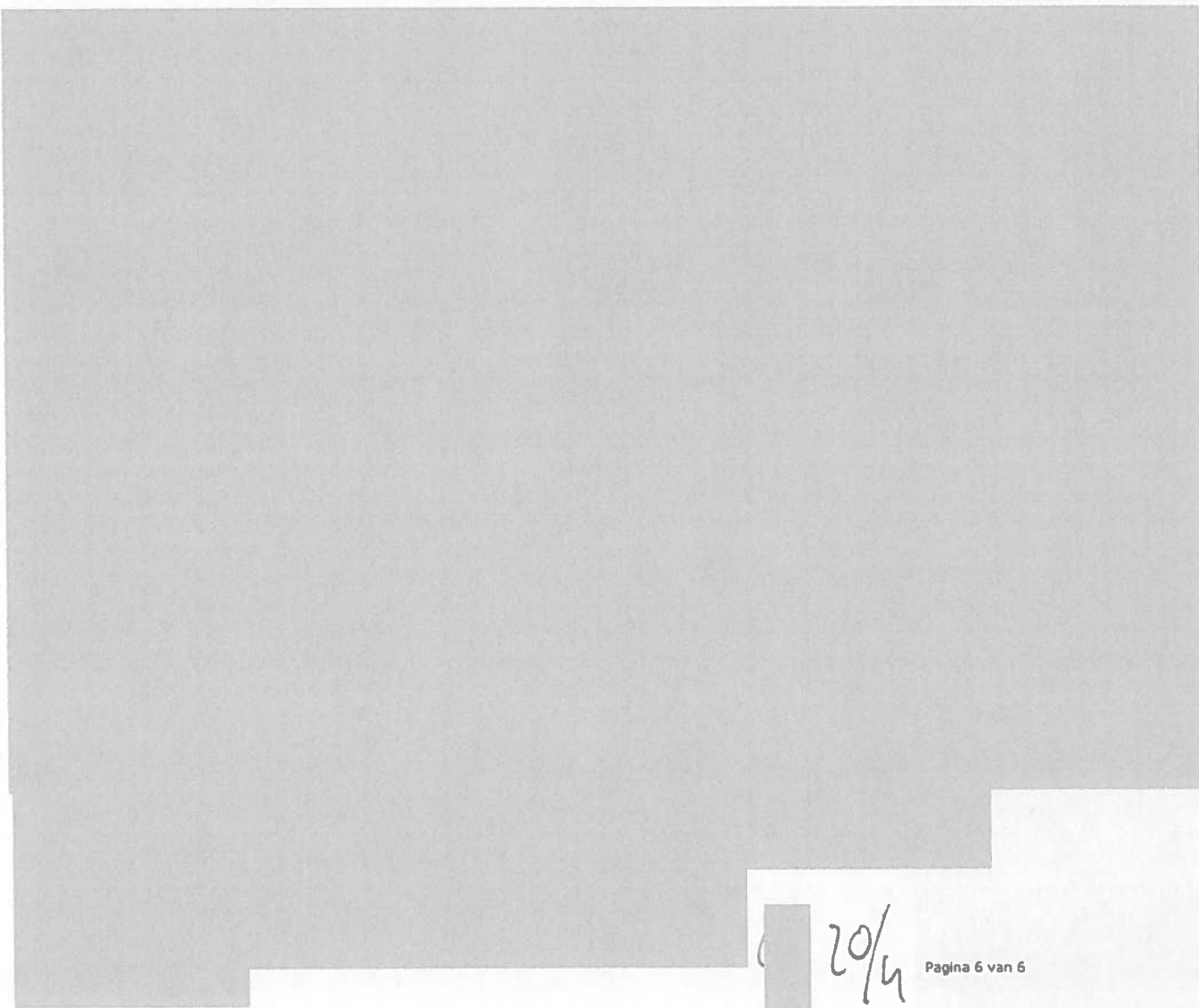
Datum
20 april 2017
Kenmerk
2017-0000203623

De Tweede Kamer heeft zich in het laatste Algemene Overleg kritisch uitgelaten over de planning van de Operatie BRP en zal de komende rapportage en de daarin opgenomen beschrijving van de voortgang en besluiten zeer kritisch ontvangen.

De VNG is formeel medeopdrachtgever van het programma Operatie BRP. Het besluit om de huidige aanpak niet voort te zetten zal daarom gezamenlijk genomen moeten worden. Hierover zal daarom op korte termijn een bestuurlijk overleg moeten plaatsvinden.

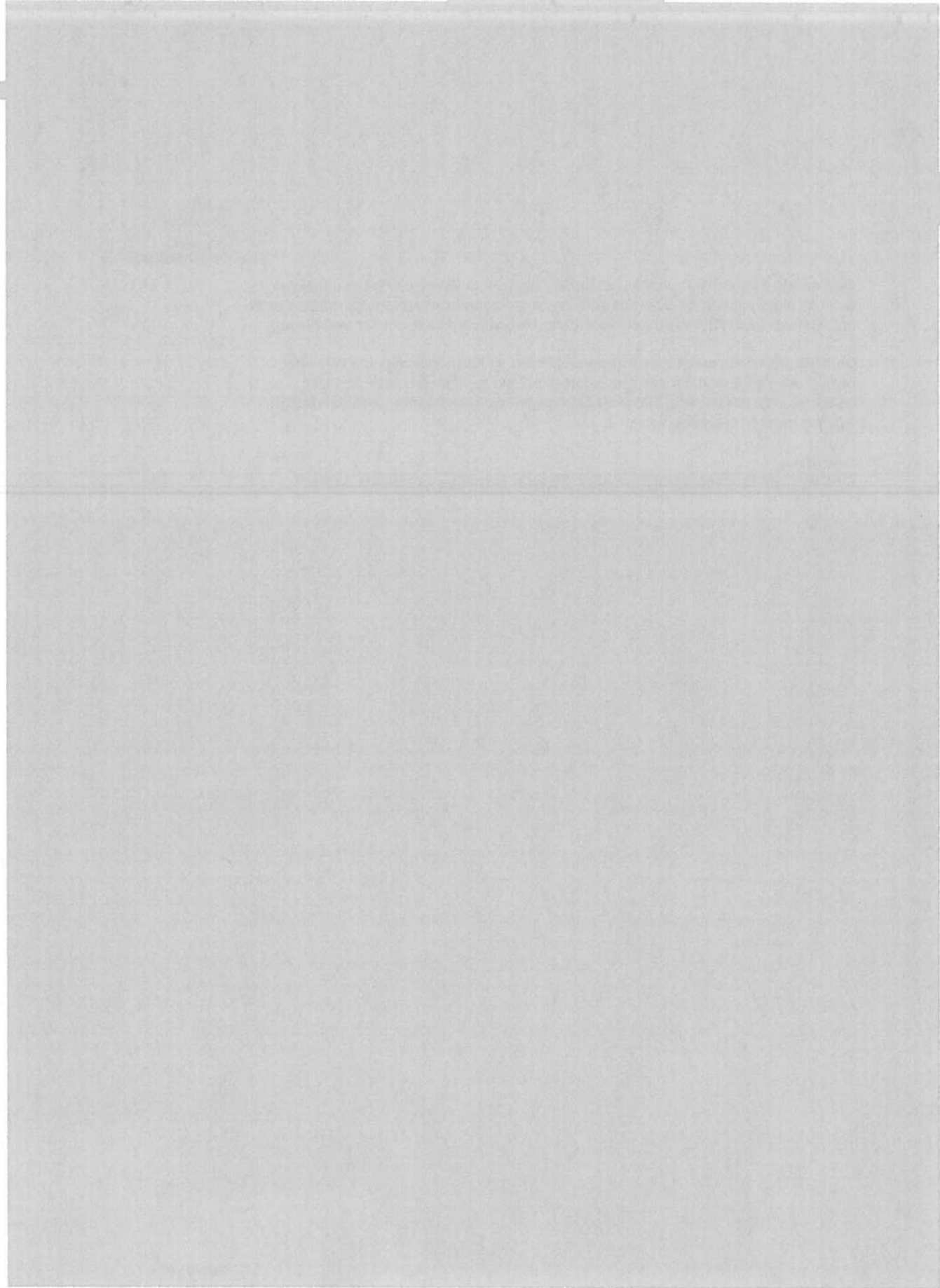
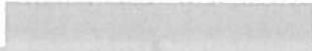
Communicatie

Zie voorgaande:communicatie richting Tweede Kamer en betrokken partijen.

20/4

21/4/2017

Bijlage bij notitie 'Operatie BRP – factfinding en verklaringen'

Opgesteld naar aanleiding van vragen SG bij nota 'Planning Operatie BRP' van 30 maart 2017.

Inhoudsopgave

- 1) Overzicht organisatiestructuur oBRP inclusief namen
- 2) Besluit om software Bijhouding van voor 2013 opnieuw te ontwikkelen
- 3) Kostenoverschrijding ontwikkeling
- 4) Opzet en effectiviteit kwaliteitscontrole
- 5) Bestuurlijke analyse doorlooptijd en budgetoverschrijding
- 6) Voorstel beleidsdirectie DenB voor aanpak financiële dekking ontwikkeling en inbeheername
- 7) Besluitvorming en communicatie over registratie levenloos geboren kinderen

1. Overzicht organisatiestructuur oBRP inclusief namen

Opdrachtgever Operatie BRP

- Opdrachtgever Operatie BRP: Gert-Jan Buitendijk, dgBW, voorzitter stuurgroep
- Gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP: [REDACTED]

Operatie BRP

Operatie BRP bestaat uit twee projecten, met elk een projectleider.

Project O&R (Ontwerp & Realisatie)

De projectleider Ontwerp&Realisatie (O&R) is binnen Operatie BRP verantwoordelijk voor de oplevering van alle producten van project O&R, concreet: voor de oplevering "gereed voor acceptatie" van de systemen: de BRP-voorziening, de Migratievoorzieningen en het systeem voor Initiële Vulling.

- Projectleider: [REDACTED]
- Team Architectuur&Logisch Ontwerp: teamlead, architecten, logisch ontwerpers en een scrumteam met specifiers (22)
- Team Bouw & Test: teamlead, 3 scrumteams met ontwikkelaars, testers (23)
- Team Integratie&Test en validatie: teamlead, analisten, testers (13)
- Infrastructuur& beheer: teamlead en, beheerders (5)

Project AI&C (Acceptatie, Implementatie & Communicatie)

De projectleider Acceptatie, Implementatie & Communicatie (AI&C) is binnen Operatie BRP verantwoordelijk voor de regie op de uitvoering van de acceptatietesten, voor de implementatievoorbereiding afnemers, voor communicatie en voor het onderhouden van de externe contacten met (in het bijzonder) de leveranciers van BZM en afnemerssystemen.

- Projectleider: [REDACTED]
- Specialist acceptatietesten, communicatieadviseur, implementatieadviseurs (7)

PMO

Controller, bedrijfsvoering, secretariaat, ondersteuning (4)

Projectleidersoverleg oBRP/tBRP

Tweewekelijks overleg van projectleiders Operatie BRP en Transitie BRP (tBRP/RvIG) gericht op afhankelijkheden, risico's en voortgang. Dit overleg kent de volgende samenstelling:

- [REDACTED], voorzitter, gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP
- De 2 projectleiders oBRP
- [REDACTED], programmamanager Transitie BRP (RvIG)
- De 4 projectleiders Transitie BRP (RvIG)

Stuurgroep Operatie BRP

De stuurgroep Operatie BRP bestuurt Operatie BRP en neemt de beslissingen die consequenties hebben voor geld, doorlooptijd en functionaliteit.

Dat laat onverlet dat boven de stuurgroep nog het Bestuurlijk Overleg BZK - VNG fungeert en dat de minister van BZK formeel verantwoordelijk is voor de operatie. De stuurgroep zal de minister in voorkomende gevallen adviseren. De stuurgroep vergadert maandelijks.

De stuurgroep Operatie BRP kent de volgende samenstelling:

- Gert-Jan Buitendijk, voorzitter, BZK/dgBW
- [REDACTED], gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP, BZK/DGBW
- [REDACTED], secretaris, BZK/ DGBW
- [REDACTED], VNG
- [REDACTED], Vereniging van GemeenteSecretarissen (VGS)
- [REDACTED], Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVvB)

- Rhodia Maas, directeur Rijksdienst voor IdentiteitsGegevens (RvIG)
- René Bagchus, directeur Democratie en Burgerschap (BZK/DenB)
- [REDACTED], lid RvB Sociale VerzekeringsBank (SVB)
- [REDACTED], Belastingdienst
- [REDACTED], oBRP/PL O&R (geen lid)
- [REDACTED], oBRP/PL AI&C (geen lid)
- [REDACTED], VNG (geen lid)

Programmabegeleidingsgroep oBRP (PBG)

De PBG adviseert de stuurgroep vanuit een technisch/inhoudelijke invalshoek over stukken die in de stuurgroep voorliggen. De PBG bestaat uit vertegenwoordigers van dezelfde organisaties die in de stuurgroep zijn vertegenwoordigd. Zij brengt advies uit aan de stuurgroep op voorliggende stukken.

De PBG Operatie BRP kent de volgende samenstelling:

- [REDACTED], voorzitter, BZK/DGBW
- [REDACTED], secretaris, ICTU
- [REDACTED], BZK/DenB
- [REDACTED], RvIG
- [REDACTED], VNG
- [REDACTED], Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVvB)
- [REDACTED], NVvB
- [REDACTED] Sociale VerzekeringsBank (SVB)
- [REDACTED], Belastingdienst

Stuurgroep Inbeheername BRP

De stuurgroep Inbeheername BRP begeleidt binnen BZK de transitie van de GBA-V naar de nieuwe BRP. Onderwerpen die daar aan bod komen zijn: planning, financiën, control en governance.

De stuurgroep Inbeheername BRP is als volgt samengesteld:

- Gert-Jan Buitendijk, dgBW, voorzitter
- René Bagchus, directeur Democratie en Burgerschap (BZK/DenB)
- Rhodia Maas, directeur Rijksdienst voor IdentiteitsGegevens (RvIG)
- Jan Gudde, Chief Information Officer (CIO) BZK
- [REDACTED], hoofd afd. CFA/ plv. directeur FEZ
- [REDACTED], gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP
- [REDACTED], programmamanager Transitie BRP (RvIG)
- [REDACTED] (CIO)
- [REDACTED], BZK/DenB
- [REDACTED], secretaris, BZK/DenB

Commissie Financiële Programma Controle (CFPC)

De CFPC adviseert de stuurgroep over zaken die de begroting en de planning aangaan. De CFPC bestaat uit vertegenwoordigers van FEZ, DGBW, CIO-Office en een controller van de VNG. De CFPC brengt advies uit aan de stuurgroep op de voorliggende stukken.

De CFPC Operatie BRP kent de volgende samenstelling:

- [REDACTED], voorzitter, BZK/ DGBW i-controller
- [REDACTED], BZK/FEZ
- [REDACTED], BZK/CIO
- [REDACTED], BZK/DenB
- [REDACTED], BZK/ DGBW f-controller
- [REDACTED], VNG

2. Besluit om software Bijhouding van voor 2013 opnieuw te ontwikkelen

Stand van zaken per oktober 2013

De BRP kent twee hoofdfunctionaliteiten, te weten

- Leveringsfunctionaliteiten
 - Mutatieleveringen
 - Bevragingen
 - Selecties
- Bijhouden
 - Administratieve handelingen (aanbrengen wijzigingen in de BRP data base)
 - Complexe bijhoudingen (interacties rond administratieve handelingen tussen BRP en met burgerzakenmodules)

Naast de BRP ontwikkelt het programma nog twee andere systemen, te weten de Initiële Vulling (welk systeem gegevens uit de GBA converteert naar de BRP, inclusief geautomatiseerde controle) en de Migratievoorzieningen (die een schil om de BRP vormen, op een zodanige manier dat afnemers en gemeenten tijdens de transitieperiode op de GBA-manier met de BRP communiceren).

Voor de herstart van het programma in oktober 2013 had het programma waar het gaat om de BRP al delen van Leveren, Bevragen en Bijhouden gerealiseerd. Daarnaast had het programma de ontwikkeling van de Initiële Vulling en de Migratievoorzieningen onderhanden. Gartner heeft in 2013 een toets op de ontwikkelde producten uitgevoerd en vastgesteld welk percentage van de functionaliteiten gereed was.

Doorstart per oktober 2013

De rapportage van Gartner vormde het kader voor budget en doorlooptijd van het programma. De stuurgroep Operatie BRP heeft in december 2013 en januari 2014 de inhoudelijke kaders voor het programma vastgesteld (scope, ontwerpaspecten, gegevensmodel, dienstencatalogus, etc.), samen met de planning en de begroting. Per eind 2013 heeft het programma waar het gaat om de BRP de verdere ontwikkeling van de leveringsfunctionaliteiten en bijhouden ter hand genomen.

Daarbij was het volgende van belang. Om productiewaardig te zijn moet software onderhoudbaar en robuust zijn en moet, naast een enkele specialist, ook door normaal goede ontwikkelaars kunnen worden aangepast. De documentatie moet ook aanwezig zijn en in lijn zijn met de ontwikkelde applicatie. Of de code hieraan voldeed is bij de herstart niet expliciet vastgesteld. De keuze is gemaakt geen tijd te verliezen met een nieuwe (gedetailleerde) toets maar werkendeweg manco's vast te stellen. Het beeld was dat gedelegeerd opdrachtgever en stuurgroep waar nodig bij zouden kunnen sturen.

Ontwikkeling BRP

Begin 2014 viel de BRP Architect voor langere tijd uit. De gedelegeerd opdrachtgever heeft daarop besloten de ontwikkeling van bijhouden stil te leggen, de stuurgroep is hiermee akkoord gegaan. De achtergrond daarbij is dat deze architect een cruciale rol speelde in het ontwerp van bijhouden. Het programma heeft de ontwikkeling van de leveringsfunctionaliteiten van de BRP wel gecontinueerd. De (beste) medewerkers die betrokken waren bij de ontwikkeling van bijhouden zijn toegevoegd aan het team dat de leveringsfunctionaliteiten ontwikkelde.

In de zomer van 2015 is de ontwikkeling van bijhouden weer opgestart. De eerste stap daarin was het ontwerpen van de interacties tussen de BRP en de burgerzakenmodules (BZM's) van de gemeenten (hier was in de periode voor oktober 2013 geen dan wel zeer beperkt aandacht voor geweest). Deze interacties worden ook wel de complexe bijhoudingen genoemd. De ontwerpen zijn besproken met de leveranciers van de BZM's en getoetst door het uitvoeren van proof of concepts (technische proeftuinen). Deze activiteiten zijn in het voor jaar van 2016 afgerond.

Refactor

Het programma heeft vanaf de start in 2011 zogenoemde codegeneratoren gebruikt. De achtergrond daarbij was dat het programma niet kon beschikken over stabiele specificaties (de wet BRP was nog in ontwikkeling, de uitwerking daarvan in ontwerpaspecten was evenmin gereed). De

generatoren stelden het programma in staat wijzigingen in met name het gegevensmodel snel door te voeren.

Daarbij had het programma in ogenschouw genomen dat dergelijke codegeneratoren code produceren die minder optimaal is dan handmatig geschreven code. De afweging die het programma maakte was dat het voordeel van het snel kunnen aanpassen van de code rond het gegevensmodel opwoog tegen het kwaliteitsverlies. Dat laat onverlet dat vanaf het eerste gebruik van de generatoren helder was dat het programma die generatoren op een nader moment te bepalen moment, maar wel voor de in productie name, uit moest faseren (de inspanning en de kosten daarvan waren toen nog niet duidelijk).

In het voorjaar van 2016 heeft het programma het voorstel aan de stuurgroep gedaan om de codegeneratoren uit te faseren ("refactor"). De aanleiding daarvoor was tweeledig:

- Het gegevensmodel van de BRP was stabiel geworden, het aantal wijzigingen was zeer sterk afgenomen ten opzichte van eerdere jaren;
- De ontwikkeling van bevestigingen, selecties en de herstart van de ontwikkeling van bijhouden stond op het punt te beginnen (er was als het ware een windstille periode in het programma).

Een nevenvoordeel van de keuze voor dit moment was dat eerder uitgevoerde testen konden worden gebruikt om te verifiëren dat de applicatie na de "refactor" nog correct werkte (lees: precies zoals voor de "refactor").

De stuurgroep heeft dit voorstel in mei 2016 geaccordeerd. De "refactor" is in de periode mei – augustus 2016 (doorlooptijd 12 weken) uitgevoerd. In deze periode heeft het programma wel (beperkt) doorgewerkt aan de ontwikkeling van de leveringsfunctionaliteiten maar nog geen start gemaakt met de ontwikkeling van bijhouden.

Herstart Bijhouden

Na afronding van de refactor is het programma gestart met de realisatie van Bijhouden. De eerste te ontwikkelen bijhouding was HGP (Huwelijk en Geregistreerd Partnerschap), de meest complexe bijhouding.

Het beeld uit oktober 2013 (toets Gartner) was dat een belangrijk deel van de administratieve handelingen gereed zou zijn. Er bleek echter al snel dat de eerder gerealiseerde functionaliteiten bijhoudingen technisch lastig werkend te krijgen waren, en, toen ze eenmaal werkten, veel (functionele) fouten bevatten. Verder was deze code gerealiseerd met behulp van de eerdergenoemde generatoren die inmiddels uitgefaseerd waren.

De softwarespecialisten concludeerden op basis van het voorgaande dat de eerder ontwikkelde code kwalitatief onder de maat (want voldeed niet aan het in 2014 vastgestelde normenkader codekwaliteit) en in deze vorm ver van productierijp was (wat ondermeer te maken had met verwachte performanceproblemen). De documentatie bij deze code was verder zeer beperkt aanwezig. Daarnaast moest ook deze code nog een "refactor" ondergaan om de codegeneratoren uit te kunnen schakelen.

De gedelegeerd opdrachtgever heeft de stuurgroep hierover geïnformeerd en geadviseerd geen inspanning meer te steken in het "oplappen" van de eerder vervaardigde code (omdat dit niet kosteneffectief zou zijn) maar de bedoelde functionaliteit opnieuw te ontwikkelen (waardoor deze code zonder codegeneratoren tot stand zou komen, goed gedocumenteerd zou zijn, direct zou voldoen aan het normenkader en qua performance op orde zou zijn).

Effect Refactor en herstart Bijhouden

Het effect van het voorgaande ("Refactor" en herstart Bijhouden) op het programma is meerledig:

- De realisatie van de BRP is op tempo gekomen. De bouw gaat inmiddels zo snel dat Ontwerp en Test moeite hebben om het bij te houden.
- De betrouwbaarheid van de planning is sterk toegenomen. De deelplanningen van de afgelopen maanden zijn steeds gehaald (zoals blijkt uit de sprintrapportages).
- De kwaliteit van de code is op orde. De code voldeed al in december integraal aan het eerder door de stuurgroep vastgestelde Normenkader codekwaliteit. Inmiddels ligt er, mede op advies van KPMG, een scherper (zwaarder) normenkader op basis van de vigerende

industriestandaard. De oplevering die in mei 2017 gaat plaatsvinden voldoet al aan dat zwaardere (officieel nog vast te stellen) normenkader.

3. Kostenoverschrijding ontwikkeling

Toelichting gedelegeerd opdrachtgever

Het programma heeft een analyse opgesteld van de (belangrijkste) oorzaken van de kostenoverschrijding. Die analyse geeft het volgende beeld:

Kosten ontwikkeling Bijhouden

De kosten voor Bijhouden nemen met € 6.242.086 toe. Deze hogere kosten voor Bijhouden vloeien voor een groot deel voort uit het feit dat de eerder ontwikkelde software niet bruikbaar is. Daarnaast is de omvang van de ontwikkelinspanning bijgesteld op basis van de eerste ervaringen met de ontwikkeling van de Bijhouding in 2016 (de eerdere ramingen zijn in 2013 opgesteld en daarna niet meer herzien). In deze kostenschatting zijn tevens de kosten van eerder vastgestelde wijzigingen verwerkt.

Kosten acceptatietraject

De kosten voor het acceptatietraject nemen met € 2.799.215 toe. Per eind 2015 is de inspanning voor het acceptatietraject in overleg tussen oBRP en RvIG geschat. Deze schatting is per eind 2016 in detail uitgewerkt. Daarbij zijn de volgende wijzigingen opgetreden:

- Het risico van de "big bang" implementatie (waarbij afnemers en gemeenten in een keer overgaan op het GBA-koppelvlak van de BRP) is (in overleg met RvIG en Dictu) als zwaarder ingeschat dan eerder het geval was. Dat houdt verband met het grote belang dat afnemers van gegevens uit de BRP hebben bij correcte en ongestoorde levering van gegevens.

Het programma heeft in het licht hiervan in overleg met RvIG de keuze gemaakt voor een zwaarder en langer durend acceptatietraject dan eerder voorzien (lees: uitbreiding van het aantal benodigde testen, met name voor de Migratievoorzieningen en Leveren).

- Eerder was een gescheiden traject voorzien voor acceptatie (door oBRP) en in beheer name (door RvIG). In de huidige aanpak zijn de voor acceptatie en in beheer name benodigde testen samengevoegd onder regie van het programma. Deze werkwijze voorkomt dubbele uitvoering van testen en faciliteert vroegtijdige kennisoverdracht aan RvIG.
- In de planning per eind 2015 was een integrale oplevering van de Initiële Vulling, de Migratievoorzieningen en de BRP voorzien. In de huidige planning vindt oplevering in drie plateau's plaats.
- In 2016 heeft het programma deelacceptaties uitgevoerd op de driemaandelijke releases die O&R oplevert. Die werkwijze leverde niet de gewenste resultaten op omdat de releases veelal geen functioneel afgeronde resultaten bevatten.

Ondersteuning acceptatie

De kosten van ondersteuning van het acceptatietraject door O&R nemen met € 2.481.399 toe. In eerdere begrotingen was de omvang van deze ondersteuning globaal geschat. Op basis van de opgedane ervaringen met acceptatietesten in 2016 en van de bijgestelde planning voor acceptatie (langere doorlooptijd) is een hogere raming opgenomen.

Additionele beheerfunctionaliteit

In de afgelopen maanden heeft RvIG additionele wensen geformuleerd waar het gaat om de beheerfunctionaliteit. Dit betreft feitelijk een uitbreiding van de scope van Operatie BRP. De inschatting van de kosten is gemaakt op basis van een handweging (à 6 manjaar werk). Deze kosten bedragen € 1.362.840.

Leveren

De kosten van de ontwikkeling van Leveren nemen ten opzichte van de eerder begroting met € 2.293.174 toe. Een deel van deze toename is het gevolg van het feit dat voor Bevragen en Selecties eerder schattingen waren opgenomen. Door het uitvoeren van thema-analyses is nu in detail helder geworden wat de resterende ontwikkelinspanning is. Verder zijn de kosten van eerder vastgestelde wijzigingen met impact op leveren in de raming verwerkt.

Initiële vulling

De kosten voor de afronding van de Initiële Vulling nemen met € 559.100 toe. Het gaat hier met name om de afronding van de conversie van protocolleringsgegevens, afnemerindicaties en autorisaties en het oplossen van bevindingen uit de productiedatatesten. Verder zijn de kosten van eerder vastgestelde wijzigingen met impact op leveren in de raming verwerkt.

Wijzigingen

De kosten van wijzigingen nemen met € 3.588.399 af. Dit is het gevolg van het opnemen van de activiteiten ten behoeve van het doorvoeren van wijzigingen in de begrotingen voor de andere werkpakketten.

Extra kosten als gevolg van toename doorlooptijd programma

De langere doorlooptijd van het programma zorgt voor toename van de vaste kosten, zoals de kosten van projectleiders, PMO, Communicatie, Quality Assurance en Implementatie. Het gaat hier om een bedrag van € 3.999.175.

Overige kosten

Daarnaast zijn er nog enkele losse posten die samen optellen tot € 1.091.368.

4. Opzet en effectiviteit kwaliteitscontrole

- Wat hebben KPMG en PBLQ gedaan en nagelaten?
 - Wat zijn de kosten voor hun activiteiten?
 - Hoe zit het met aansprakelijkheid?
- Wat hebben KPMG en PBLQ gedaan en nagelaten?
De Quality Assurance (QA) op Operatie BRP wordt uitgevoerd door KPMG en PBLQ.

KPMG heeft als taak binnen de kwaliteitscontrole om code reviews uit te voeren waarbij de softwarecode wordt getoetst op kwaliteit aan een normenkader (industriestandaard). Sinds mei 2014 heeft KPMG 5 code reviews uitgevoerd, de zesde is net verschenen. In de rapportage over de meest recente code review constateert KPMG dat de software inmiddels aan alle in het normenkader gestelde kwaliteitsdoelen voldoet.

KPMG heeft zijn code reviews overeenkomstig de opdracht uitgevoerd en heeft daarbij geen overeengekomen werkzaamheden nagelaten.

[Redacted text block]

PBLQ volgt het programma als deskundige dwarskijker en adviseert de opdrachtgever periodiek over (de beheersing van) strategische risico's. PBLQ stelt tweemaandelijks een adviesbrief op met steeds een wisselend thema. De adviezen zijn vaak waardevol gebleken voor de stuurgroep.

PBLQ wijst er in zijn meest recente adviesbrief op dat zij de ontwikkeling van de BRP zien als een onontkoombaar traject, zoals er maar weinige zijn. Zonder registratie in de BRP kan men als burger niet functioneren. Alle gemeenten en meer dan duizend uitvoeringsorganen in Nederland zijn voor hun dienstverlening aan burgers afhankelijk van de BRP. Het resultaat van operatie BRP is als een moderne en toekomstbestendige backbone met authentieke gegevens van ingezetenen als basis voor de uitvoering van alle regelingen tussen overheid en burgers. Het programma is inmiddels in de visie van PBLQ ook onomkeerbaar aangezien het niet te overzien is naar welke uitgangspositie kan worden teruggekeerd met de oude GBA en het onmogelijk lijkt om de wet BRP uit te voeren met de middelen van de oude wet GBA.

- [Redacted text block]
- [Redacted text block]

5. Bestuurlijke analyse doorlooptijd en budgetoverschrijding

Als we het geheel overzien zijn er twee hoofdoorzaken voor de toename in doorlooptijd en de daaruit voortkomende budgetoverschrijding. Dat zijn:

- *De problematiek rond bijhouden*

In 2016 bleek dat de voor oktober 2013 ontwikkelde software voor bijhouden feitelijk niet bruikbaar is. Daardoor moet het programma deze software opnieuw ontwikkelen. Daar het programma de ontwikkeling van Bijhouden (na voorbereidingen in 2015) in 2016 is gestart kwam deze problematiek pas toen aan het licht. Het programma gaf de eerste signalen af na afronding van de "refactor", de stuurgroep is hier op 1 oktober 2016 voor de eerste keer mondeling door de gedelegeerd opdrachtgever over geïnformeerd, toen was de omvang van de problematiek nog niet helder.

De problematiek beperkt zich overigens tot Bijhouden. Uit de voorliggende planning blijkt dat de overige functionaliteiten die het programma ontwikkelt volgens de oorspronkelijke planning tot stand komen:

- de oplevering van de Initiële Vulling (voor acceptatie) was voorzien voor 1 oktober 2017, die zal in mei 2017 plaatsvinden.
- de oplevering van de Migratievoorzieningen (voor acceptatie) was voorzien voor 1 oktober 2017, die zal in november 2017 plaatsvinden.
- De oplevering van de Leveringsvoorzieningen (voor acceptatie) was voorzien voor 1 oktober 2017, die zal in november 2017 plaatsvinden.

- *De langere duur van de acceptatie en de in beheer name*

In de integrale planning die eind 2015 is opgesteld was een schatting opgenomen van de doorlooptijd van acceptatie en in beheer name. Daarbij zijn twee uitgangspunten gedefinieerd:

- acceptatie zou per driemaandelijke release plaatsvinden.
- de toetsen voor in beheer name zouden zes maanden duren en parallel lopen met de acceptatie van de laatste driemaandelijke release.

In 2016 bleek dat het niet mogelijk was per driemaandelijke release tot acceptatie te komen. Dat had (zoals ook hiervoor aangegeven) als oorzaak dat de releases veelal geen functioneel afgeronde resultaten bevatten.

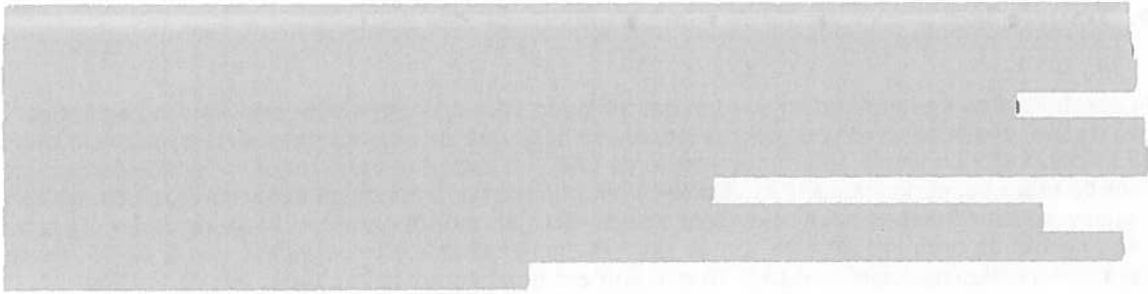
Daarnaast is het risico van de "big bang" implementatie (waarbij afnemers en gemeenten in een keer overgaan op het GBA-koppelvlak van de BRP) is (in overleg met RvIG en Dictu) als zwaarder ingeschat dan eerder het geval was. Dat houdt verband met het grote belang dat afnemers van gegevens uit de BRP hebben bij correcte en ongestoorde levering van gegevens.

Het programma heeft in het licht hiervan in overleg met RvIG de keuze gemaakt voor een zwaarder en langer durend acceptatietraject dan eerder voorzien (lees: uitbreiding van het aantal benodigde testen, met name voor de Migratievoorzieningen en Leveren).

Tenslotte levert het programma de Initiële Vulling eerder op dan gepland, komen de Migratievoorzieningen en Leveren min of meer volgens de oorspronkelijke planning beschikbaar en rondt het programma Bijhouden veel later af dan eerder gepland.

In de oorspronkelijke integrale planning duurde de acceptatieperiode zes maanden, startend na de laatste oplevering van O&R. De huidige planning ziet er als volgt uit:

- de acceptatie en in beheer name van de initiële vulling (die start in mei 2017);
- de acceptatie en in beheer name van de Migratievoorzieningen en Leveren (start per 1 december 2017 en loopt door tot en met december 2018, inclusief een maand voor het nemen van een go/no go-besluit);
- de acceptatie en in beheer name van Bijhouden (start in december 2018 en loopt door tot en met juni 2019, inclusief een maand voor het nemen van een go/no go-besluit).

[Faint, illegible text visible through the redaction]

[Faint, illegible text visible through the redaction]

6. Voorstel beleidsdirectie DenB voor aanpak financiële dekking

In aansluiting op de herplanning worden de ramingen voor de kosten voor ontwikkeling en beheer van de BRP geactualiseerd. De geactualiseerde raming voor de ontwikkelkosten is opgeleverd door de operatie BRP en wordt intern getoetst in de CFPC en extern gevalideerd door KPMG. De raming voor de extra beheerkosten BRP in verband met inbeheername en duaal beheer worden binnenkort opgeleverd door RvIG en wordt eveneens zowel intern als extern getoetst. In de eerdere nota is ter bepaling van de orde van grootte van de extra financieringsbehoefte uitgegaan van € 18-25 mln te dekken ontwikkelingskosten en ca € 70 mln aan extra beheerkosten op basis van de huidige kostenraming. De raming van dit bedrag wordt op dit moment door RvIG geactualiseerd.

Voor de dekking van deze kosten wordt de volgende financieringsstrategie gevolgd:

1. Zo snel mogelijk nieuwe systematiek met als uitgangspunt doorbelasting van alle kosten voor ontwikkeling, exploitatie en beheer van de BRP aan de gebruikers in overeenstemming met de lijn die ten aanzien van de GDI wordt gevolgd. In de tussentijd financiering conform vigerende lijnen;
2. Kosten voor ontwikkeling van de centrale voorzieningen van de BRP zijn voor BZK;
3. Kosten voor beheer en exploitatie worden door de gebruikers opgebracht.

Inmiddels ingezette acties:

Ad 1. De werkgroep Financiën van het gebruikersoverleg BRP ontwikkelt een voorstel voor een nieuwe doorberekeningsystematiek.

Ad 2. Op de begroting van BZK staat een structurele reeks van € 2,8 mln voor de operatie BRP. Deze middelen kunnen worden ingezet voor de dekking van de ontwikkelkosten.

Daarnaast wordt in de stuurgroep gesproken over een bijdrage van de partners.

Ad 3. De gebruikers zijn per brief geïnformeerd dat de extra kosten voor inbeheername en duaal beheer gevolgen hebben voor de tarieven voor 2018 en volgende jaren.

7. Besluitvorming en communicatie over registratie levenloos geboren kinderen

In de brief van september 2016 is de Tweede Kamer gemeld dat er een vorm van registratie in de BRP komt, namelijk het registeren van het levenloos geboren kind op de persoonslijst van de ouder die dat verzoekt. Daarbij is gemeld dat dit aanpassingen in wet- en regelgeving en in de ICT-voorzieningen van de BRP vereist. Vanwege de aanpassingen in de ICT (Operatie BRP) heeft de minister een impactanalyse gevraagd en moet hij een afweging maken in tijd en geld voor wat betreft het moment van doorvoeren van de benodigde aanpassingen.

1. Impactanalyse

Impact registratie tijdens Operatie BRP

Operatie BRP heeft inmiddels een handweging gedaan van de kosten van de doorlooptijd die gemoeid is met het doorvoeren van de benodigde wijzigingen. Een grove schatting van de kosten en doorlooptijd van het tijdens Operatie BRP realiseren van de benodigde ICT-aanpassingen komt neer op 4 – 6 maanden vertraging in doorlooptijd van het programma. Dit betekent 4 – 6 miljoen extra kosten.

Om op korte termijn registratie mogelijk te maken zouden bovendien ook de huidige systemen moeten worden aangepast (de huidige GBA) om te voorkomen dat een burger wel registratie kan laten plaatsvinden in een gemeente die al werkt met de nieuwe voorzieningen, maar niet in een gemeente die nog werkt met de huidige GBA-voorzieningen (beide voorzieningen draaien een tijd naast elkaar). Kosten daarvan worden geschat op 1,2 miljoen.

Los van de technische aanpassingen, moet de wet BRP eerst zijn aangepast voordat tot registratie kan worden overgegaan: opdat registratie van het levenloos geboren kind op de persoonslijst van de ouders plaats kan vinden en dat alleen op verzoek van de ouder wordt geregistreerd. De wet aanpassen duurt zeker 1 jaar.

Impact registratie ná Operatie BRP

Dan zijn de nieuwe voorzieningen opgeleverd en in beheer bij de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens van BZK.

Impact wordt geschat op 500.000 euro en een doorlooptijd van 4 maanden.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

3. Advies Raad van State op wijziging Besluit Burgerlijke Stand door V&J om een nieuw soort geboorteakte levenloos geboren kind mogelijk te maken

Registratie in de BRP is te zijner tijd mogelijk aan de hand van de huidige "akte levenloos geboren kind". V&J heeft – om de petitie-indieners voor registratie van levenloos geboren kinderen tegemoet te komen – besloten het Besluit Burgerlijke Stand aan te passen om een nieuw soort geboorteakte in te voeren. De petitie-indieners wilden namelijk graag een echte geboorteakte krijgen in plaats van een akte van levenloos geboren kind. Mocht die nieuwe geboorteakte er komen, dan kan die ook gebruikt worden voor registratie in de BRP, naast de al bestaande akten van levenloos geboren kind.

Het oordeel van de Raad van State is erg negatief: deze wijziging van het Besluit Burgerlijke Stand kan zo niet doorgaan (dictum 5). Naast het Besluit burgerlijke Stand dient ook het

Burgerlijk Wetboek (BW) te worden aangepast, aangezien een dergelijke nieuw type geboorteakte niet alleen door wijziging van een besluit kan worden ingevoerd, zo stelt de Raad. De Raad koppelt de geboorteakte namelijk aan de geboorte van een kind en stelt dat een levenloos geboren kind nooit is geboren vanwege artikel 2:1 in het BW waarin staat dat een levenloos geboren kind nooit geacht wordt te hebben bestaan.

Daarnaast meent de Raad van State dat de Wet BRP gewijzigd dient te worden om te voorkomen dat de nieuwe geboorteakte met aantekening automatisch leidt tot inschrijving van het levenloos geboren kind. Dit laatste is echter niet aan de orde omdat het hoofdstuk waarin de inschrijving van het een kind op grond van de geboorteakte in de Wet BRP is geregeld alleen van toepassing is op levend geboren kinderen. Dit zal in het nader rapport worden gecommuniceerd.

[Redacted text block]

1) Cg
2) SG
3) MMBZK

15947
26/4

Aan
Van

Minister van BZK
DGBW

Ministerie van BZK
DGBW/D&B

Datum
26 april 2017

Kenmerk

nota

Acties n.a.v. vertraging Operatie BRP

Aanleiding/probleemstelling

Op 20 april jl. bent u geïnformeerd over de nieuwe vertraging van het programma Operatie BRP en zijn opties aan u voorgelegd ten aanzien van de toekomst van dit programma. U heeft naar aanleiding daarvan een aantal vragen gesteld. In deze nota wordt u geïnformeerd over de oorspronkelijke doelen van het programma Operatie BRP. In de komende weken zal worden gewerkt aan een nadere analyse van de oorzaken en gevolgen van de vertraging en een voorstel voor het vervolg. Samen met het op korte termijn te verwachten BIT-advies zal dit dan de basis kunnen vormen om de Tweede Kamer te informeren, zoals door u in de brief aan de Tweede Kamer toegezegd. In deze nota wordt het proces toegelicht.

Advies/actie

U wordt gevraagd kennis te nemen van de toelichting in deze nota en in te stemmen met de voorgestelde vervolgacties.

  26/4

Betrokken BZK onderdelen

DGBW/D&B, RvIG, CIO-BZK, FEZ, PBA

Toelichting

1. Doelen van Operatie BRP

De doelen van Operatie BRP zijn in 2009 vastgelegd in het bestuurlijk akkoord met de VNG. Deze zijn:

- actuele persoonsgegevens die 7x24 uur online beschikbaar zijn;
- verbeteren van de kwaliteit en actualiteit van de gegevens, onder meer door directe verwerking van wijzigingen;
- mogelijkheden voor het leggen van verbanden tussen in de BRP geregistreerde personen door enkelvoudige opslag van gerelateerde persoonsgegevens;
- eenvoudiger en goedkoper verstrekken van persoonsgegevens;
- flexibeler, sneller en goedkoper kunnen aanpassen van de ICT-systemen;
- mogelijk maken van plaatsonafhankelijke dienstverlening;
- aansluiten op bestaande en nog te ontwikkelen e-overheidsvoorzieningen.

2. Beantwoording van uw overige vragen

Voor een precies beeld van de oorzaken en de mogelijke vervolgstappen is het nodig om de komende twee weken te gebruiken om te komen tot een grondiger analyse.

Een aantal vraagstukken daarbij

Datum
26 april 2017
Kenmerk

- Wat is er met de aanbevelingen uit het BIT-advies van 2015 gedaan?
- Wat is er bereikt tijdens de Operatie BRP in relatie tot de doelstellingen van het programma? Wat is er op het bredere terrein van de registratie persoonsgegevens inmiddels bereikt en wat is er inmiddels mogelijk rond de centrale voorziening GBA-V?
- Wat zijn de consequenties als niet verder zou worden gegaan met de Operatie BRP? Wat zou daaronder kunnen worden verstaan en welke gevolgen zou dit hebben? Gevolgen kunnen er op diverse terreinen zijn:
 - bestuurlijk ([redacted]);
 - juridisch ([redacted]);
 - financieel ([redacted]).
- Wat is er sinds de herstart van het programma aan de Tweede Kamer gemeld inzake de planning en begroting van het programma en hoe verhoudt dit zich tot de nu ontstane situatie?

3. Planning

Voor de uitwerking van de hiervoor genoemde vraagstukken en het verzenden van de brief aan de Tweede Kamer wordt de volgende planning voorgesteld:

- In de week van 8 mei: ontvangst concept-BIT-advies;
- 12 mei: nota over de uitkomst van de analyses in uw weekendtas;
- 15 mei: bespreking van de nota;
- Tot 8 juni: opstellen Kamerbrief;
- In de week van 8 juni: verzenden Kamerbrief.

Politieke context

De VVD-woordvoerder is geïnformeerd en heeft aangegeven dit nader te bekijken.

Communicatie

Computable heeft vandaag een artikel over de vertraging geplaatst (zie bijlage). Inmiddels zijn er ook enkele tweets geplaatst, waaronder door René Veldwijk ("BRP... voor de 3e keer is mislukt"). Deze is geretweet door een onderzoeksjournalist van RTL, maar dit heeft nog niet tot persvragen geleid. Ook een D66-fractiemedewerker heeft een Tweet geplaatst over de "slecht nieuws" brief. Bij vragen over de vertraging zal worden geantwoord conform de lijn die in de Kamerbrief is gehanteerd.

1. dgbw
2. SG
3. minbzk

4/5

174610
12/5

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

concept

Aan Minister van BZK
Van DGBW

Datum
15 mei 2017
Kenmerk
2017-0000236028

nota

Operatie BRP

Aanleiding/probleemstelling

Het Bureau ICT-Toetsing (BIT) stelt een advies op over Operatie BRP. Het concept-advies is bij het schrijven van deze nota nog niet ontvangen. Verder wordt gewerkt aan het vinden van antwoorden op een aantal vragen die u eerder heeft gesteld omtrent de Operatie BRP. De Vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft gisteren besloten om u een nadere schriftelijke duiding te vragen van de uitloop naar tijd en kosten, de budgettaire gevolgen en korte termijn, de uitgevoerde herijking en de algehele staat van de Operatie BRP (oBRP). De commissie wil deze nadere schriftelijke duiding binnen één week ontvangen.

Opmerking [1]: 12/5

Advies/actie

U wordt geadviseerd

- In te stemmen met bijgaande concept-brief aan de TK;
- kennis te nemen van de verdere informatie die in deze nota en de bijlagen wordt gegeven. Op woensdag 17 mei a.s. is (om 11.30 uur) met u een overleg gepland om deze stukken te bespreken.

R

12/5

h

Betrokken BZK onderdelen

DGBW/D&B, RvIG, SG-Cluster

Toelichting

Verzoek TK om nadere duiding

Bijgaande concept-brief aan de TK is procedureel van aard. In vervolg op de brief die u op 25 april jl. zond aan de TK deelt u mee dat het BIT-advies er nog steeds niet is. U stelt dat het niet zinvol is om conclusies te trekken zonder dat het BIT advies er is. U memoreert ook dat afstemming met gemeenten en afnemers nodig is om over de consequenties te concluderen. U meldt dat het concept-BIT advies er volgende week zal zijn. U beschrijft de procedure die geldt voor BIT-adviezen (geregeld in instellingsbesluit BIT).

De bespreking van het kabinetsstandpunt in de Ministerraad is voorzien op 23 juni a.s. Dat betekent dat de stukken op maandag 19 juni a.s. gereed moeten zijn

Datum
15 mei 2017
Kenmerk
2017-0000236028

voor verzending aan de Ministerraad. Daarvoor zal de afstemming met gemeenten en afnemers moeten plaatsvinden.

Concept-advies van het BIT

Het concept-BIT-advies wordt waarschijnlijk op dinsdag 16 mei a.s. ontvangen. Volgens de geldende procedure is er dan maximaal twee weken om op het concept-advies te reageren. Zodra het BIT-advies definitief is, moet het advies binnen 4 weken met een kabinetsreactie aan de Tweede Kamer worden aangeboden. Het BIT publiceert zijn advies ook zelf. Het advies van BIT wordt dus openbaar, ongeacht of een kabinetsreactie naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.

Traject tot kabinetsreactie op BIT-advies (brief aan Tweede Kamer)

De planning is er nu op gericht (zie ook hiervoor) om de kabinetsreactie op het BIT-advies op 26 juni (dus voor de start van het zomerreces) aan de Tweede Kamer te zenden. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat het kabinetsstandpunt op 23 juni a.s. wordt besproken in de Ministerraad. Daaraan voorafgaand moet afstemming plaatsvinden met de gemeenten (VNG) en met de afnemers.

Deze week zijn al de eerste informele gesprekken gevoerd met de VNG en de afnemers. Dat wordt vanaf het moment dat het concept-advies van het BIT beschikbaar is vervolgd en geïntensiveerd. De planning is erop gericht om uiterlijk 2 juni a.s. die gesprekken af te ronden. Er wordt rekening mee gehouden dat in de week van 5 juni a.s. nog bestuurlijk overleg met gemeenten (VNG) nodig is en bewindslidenoverleg om interdepartementaal overeenstemming te bereiken.

De Tweede Kamer heeft echter haast en heeft al om een nieuwe brief gevraagd. Het is de vraag of de Kamer wel tot eind juni zal willen wachten op een kabinetsstandpunt over het BIT-advies.

Beantwoording van vragen

In een nota die u eerder heeft gekregen is aangekondigd dat gewerkt werd aan de antwoorden op de volgende vragen:

- Wat is er tot nu toe bereikt tijdens de Operatie BRP in relatie tot de doelstellingen van het programma? Wat is er op het bredere terrein van de registratie persoonsgegevens inmiddels bereikt en wat is er inmiddels mogelijk rond de centrale voorziening GBA-V?
- Wat is er met de aanbevelingen uit het BIT-advies van 2015 gedaan?
- Wat zijn de consequenties als niet verder zou worden gegaan met de Operatie BRP? Wat zou daaronder kunnen worden verstaan en welke gevolgen zou dit hebben? Gevolgen kunnen er op diverse terreinen zijn:

Datum
15 mei 2017
Kenmerk
2017-0000236028

- bestuurlijk ([redacted]);
 - juridisch ([redacted]);
 - financieel ([redacted]).
- Wat is er sinds de herstart (2014) van het programma aan de Tweede Kamer gemeld inzake de planning en begroting van het programma en hoe verhoudt dit zich tot de nu ontstane situatie?

Bij deze nota treft u enkele bijlagen aan waarin (soms deels) antwoord wordt gegeven op deze vragen (deze beantwoording geeft nog vooral een eerste beeld en wordt in de komende week nog verder aangescherpt). De volgende bijlagen zijn bijgevoegd:

1. Wat is sinds oktober 2013 (na besluit over de voortzetting van de ontwikkeling van de BRP) aan de TK gemeld over planning en financiën.
2. Wat is er gedaan met de aanbevelingen van het BIT in het advies dat in 2015 is gegeven.
Deze bijlage bevat nu alleen wat er aan de TK is geschreven over de wijze waarop zou worden omgegaan met het BIT-advies. Wat vervolgens precies is gebeurd om deze besluiten te implementeren moet nog in kaart worden gebracht.
3. Juridische aspecten (in wet- en regelgeving) indien niet verder zou worden gegaan met de oBRP.
4. Als niet verder wordt gegaan met de oBrp wat is dan gerealiseerd van de doelstellingen die met de operatie werden beoogd.
5. Financiële consequenties als niet verder wordt gegaan met de oBRP.
6. Advies Landsadvocaat [redacted].

Een deel van de vragen kan nog niet worden beantwoord. De reden daarvoor is enerzijds dat het BIT-advies nodig is om de antwoorden te kunnen geven. Zo kan het antwoord op de vraag wat nu precies de "situatie" met betrekking tot de Operatie Brp is, niet worden gegeven zonder het BIT-advies. Voor het in kaart brengen van de mogelijke bestuurlijke consequenties is overleg met (vertegenwoordigers van) de gemeenten en de afnemers van de BRP nodig. Dat overleg is zoals eerder in deze nota gesteld nu gestart, maar het zal nog enige weken kosten om helder te krijgen wat het standpunt is van de gemeenten en de afnemers. Veel van de deelvragen kunnen nog niet met voldoende zekerheid worden beantwoord, omdat nog informatie boven water moet worden gehaald.

Datum
15 mei 2017
Kenmerk
2017-0000236028

Politieke context

Op 25 april jl. heeft u de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over de uitloop in tijd en geld van de Operatie BRP. De Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken heeft in de procedurevergadering van 11 mei naar aanleiding van deze brief besloten u te vragen om binnen één week (dus uiterlijk 18 juni a.s.) een nieuwe brief aan de TK te sturen waarin wordt uiteengezet wat u nu reeds weet over de uitloop in tijd en kosten.

Communicatie

Woordvoering zal de tekst van de brief aan de TK gebruiken om eventuele vragen van de pers te beantwoorden.

De chief Information Officer van de rijksoverheid (CIO-
Rijk),
De heer H. E. Wanders

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk

Uw kenmerk

Datum 24 mei 2017
Betreft reactie ministerie van BZK op concept-advies Operatie BRP en
In Beheer Name BRP

Geachte heer Wanders,

Op 16 mei jl. heeft u het concept-advies van het BIT over de Operatie BRP en de inbeheername van de BRP aangeboden aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om op dit concept te reageren. Ik doe dat in de vorm van een aantal vragen over het concept. Naar mijn mening zou de beantwoording van deze vragen er toe kunnen bijdragen dat het advies van het Bureau wordt verduidelijkt.

De vragen die het ministerie van BZK heeft naar aanleiding van het concept-advies, zijn de volgende:

1. In september 2015 heeft het BIT geadviseerd over de Operatie BRP. Het BIT heeft zich toen bezig gehouden met de vraag of het programma in de vorm die het toen had tot een goed resultaat kon komen. Het antwoord van het BIT op die vraag was:
"We zijn van mening dat het programma succesvol kan worden afgerond op basis van de huidige besturing en aanpak, mits een aantal risico's en onzekerheden nadrukkelijker gemanaged zouden worden." Daarvoor adviseerde het BIT een aantal maatregelen. Nu ca 1,5 jaar later komt het BIT tot een ander advies. Kan het BIT nader toelichten waarom nu zo totaal anders wordt geoordeeld? Welke veranderingen heeft het BIT precies in besturing en aanpak geconstateerd ten opzichte van de situatie in 2015?
2. Wat bedoelt het BIT met de constatering "dat de verwevenheid tussen de (permanente) BRP-module en de (tijdelijke) migratiemodule duidt op een ongelukkige ontwerpkeuze". Welke ontwerpkeuze wordt precies bedoeld?

Is deze ontwerpkeuze volgens het BIT recent gemaakt (nadat het BIT advies in 2015 uitgebracht) of dateert deze ontwerpkeuze van langer terug en constateert het BIT nu dat er (vele) jaren op basis van een verkeerde ontwerpkeuze is gewerkt?

3. Het concept-advies bevat een beschouwing (pagina 3 en 4) over wat er nog afgemaakt moet worden. In die passage staan verschillende percentages. Deze beschouwing roept de nodige vragen op. Het BIT geeft aan dat 45% van de totale inspanning van oBRP klaar is om tot productierijpe software te komen terwijl oBRP zelf zegt dat 70% klaar is. In de voetnoot geeft het BIT aan dat oBRP voor 63% klaar is onder de dezelfde definitie van het programma. Het verzoek is om in deze beschouwing een uitgebreidere toelichting op te nemen zodat begrepen kan worden hoe BIT tot de genoemde percentages komt.
4. De paragraaf in het concept-advies over de kosten (pagina 4) is niet duidelijk. Kan het BIT toelichten wat de (cijfermatige) onderbouwing is van de in deze paragraaf genoemde bedragen? Voor de volledigheid is ook de recente herijking van de inbeheername BRP bijgesloten (bijlage bij deze brief). De Meerjarenbegroting Transitie BRP is door RvIG opgesteld. Het betreft een herijking die nog niet besproken is in de relatie opdrachtgever en opdrachtnemer.
5. Tot nu toe is, ook in de communicatie met de Tweede Kamer, een scherp onderscheid gemaakt tussen ontwikkeling (ook wel bouwfase genoemd) en in beheer nemen. De indruk bestaat dat het BIT in het advies dit (scherpe) onderscheid niet (meer) maakt. Kan in het advies dit onderscheid duidelijker worden gemaakt? Als dat niet mogelijk is, dan is het verzoek om in het advies de reden daarvan te vermelden.
6. Het BIT vraagt zich af of de verwachte voordelen van de invoering van het BRP-systeem nog wel de moeite waard is. De voordelen van het BRP-systeem ten opzichte van de GBA-V zijn volgens het BIT laag in verhouding tot de kosten, inspanningen en risico's om de BRP af te ronden. Kan het BIT nader toelichten hoe de inschattingen zijn gemaakt van de voordelen en de nadelen?
7. De oBRP geeft vorm aan de ontwikkeling van een persoonlijk model naar een relationele database: heeft het BIT zich gevormd over het belang van de modelwijziging die met de oBRP wordt gerealiseerd, in verhouding tot de Digitale Overheid ambities, i.c. Stelsel van basisregistraties, gdi, digitaal 2017 e.v.? Zo ja, welke bevindingen en welk oordeel levert dit op?

Datum
24 mei 2017
Kenmerk

8. Het BIT constateert dat "de meeste afnemers geen acute behoefte hebben aan realtime voorziening". Op basis waarvan komt het BIT tot deze constatering? Als hier gesprekken met afnemers aan ten grondslag liggen, is de in het concept-advies vermelde constatering door de gesprekspartners gevalideerd?

Uiteraard ben ik indien gewenst bereid om nog een toelichting te geven bij deze vragen.

Bij deze reactie treft u als bijlage (2) opmerkingen aan van het programma oBRP. Ik verzoek u ook met deze opmerkingen uw voordeel te doen bij het finaliseren van het BIT-advies.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
voor deze.

Drs. E.J. van Kempen
Waarnemend Directeur-generaal Bestuur en Wonen

Datum
24 mei 2017
Kenmerk

Bijlage 1

Nadere specificatie van IBN
BRP

Bedragen (x € 1,0 mln)	Realisatie t/m 2016	Verwachte kosten							Realisatie & Verwacht
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal	
Transitie BRP	12,2	16,9	26,4	18,6	11,7	9,0	1,4	84,0	96,2
VUUG	5,6	2,0	2,0	0,7				4,7	10,3
Duaal beheer			1,9	9,0	9,0	7,2		27,1	27,1
Totaal IBN BRP	17,8	18,9	30,3	28,3	20,7	16,2	1,4	115,8	133,6

Meerjarenbegroting Transitie BRP

Versiedatum: 21-04-2017

concept nog niet geaccordeerd

Kosten (bedragen in K euro)	2017-2022
Initiatief	D&B
Programmamanagement	9.750
Autorisatie en Implementatie	24.920
Acceptatie en Beheer	7.210
Inrichting ICT-dienstverlening BRP	15.510
Aanpalende systemen	9.925
<i>Aansluiten aanpalende systemen en uitzetten GBA-V</i>	7.990
<i>TMV 2.0</i>	1.935
Datakwaliteit GBA	2.520
Ondersteuning Operatie BRP	375
Exploitatie generieke infra	7.660
Huisvesting, facilitair en ICT	6.100
Totaal	83.970

di. 30 mei

13.45-14.15u

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van minister van BZK

Datum
28 mei 2017
Kenmerk
2017-0000260420

nota

uitkomsten afstemming met gemeenten (VNG) en
afnemers BRP

Aanleiding/probleemstelling

De afgelopen weken heeft met de gemeenten (VNG) en de (toekomstige) afnemers van de BRP afstemming plaatsgevonden over het concept-advies van het BIT en het standpunt daarover. Deze nota bevat de uitkomsten van dit afstemmingsoverleg.

Advies/actie

- U wordt geadviseerd kennis te nemen van de uitkomsten van het overleg met VNG en de afnemers van de BRP;
- U wordt geadviseerd in te stemmen met de in deze nota voorgestelde hoofdlijn voor het kabinetsstandpunt op het BIT-advies.

Er wordt geprobeerd deze week tijd in uw agenda vinden om deze nota met u te bespreken.

Betrokken BZK onderdelen

DGBW (D&B en Rvig), SG-cluster en DFEZ

Toelichting

Uitkomst herijking planning door programma oBRP en advies BIT

Het programma oBRP heeft medio maart 2017 aan de stuurgroep oBRP de uitkomsten van de herijking van de integrale planning voorgelegd. U heeft het betreffende stuk op 18 mei jl. aan de Tweede Kamer gezonden. In dit stuk staat dat de planning voor de ontwikkeling van de functionaliteiten voor "bijhouden" 15 maanden langer gaat duren dan eerder gepland. Verder gaat de acceptatieperiode voor de onderdelen "migratievoorzieningen en leveren" 6 maanden langer duren. Het programma is van mening dat de migratieperiode volgens de herijkte planning zal starten op 1 juni 2019 en zal eindigen in november 2021. Deze uitloop in de planning leidt volgens het programma ook tot extra kosten. Het programma heeft de extra kosten geraamd op ca € 17 mln.

Het BIT komt in het (concept)advies d.d. 16 mei 2017 tot de constatering dat de invoering van het BRP-systeem minstens 18 maanden later zal plaatsvinden dan het programma inschat (dus niet 1 november 2021 maar op zijn vroegst medio 2023). De kosten die nog gemaakt moeten worden raamt het BIT ook (veel) hoger. Het BIT ziet nog steeds significante risico's die er toe kunnen leiden dat de invoering nog langer kan gaan duren en (daardoor) nog meer gaat kosten. Gelet

Datum
28 mei 2017
Kenmerk
2017-0000260420

hierop geeft het BIT in overweging om de programma's oBRP en Inbeheername BRP te stoppen. BIT adviseert om een periode van herbezinning in te lassen en daarna een geheel nieuw plan te ontwikkelen.

De uitkomst van de herijking van de integrale planning door het programma oBRP en het concept-advies van het BIT zijn de afgelopen twee weken onderwerp geweest van afstemming met gemeenten en afnemers en van intern beraad.

Afstemming met gemeenten

De VNG heeft, om tot een standpunt te komen over zowel de uitkomsten van de herijking van de planning door het programma operatie BRP (oBRP) als over het concept-advies van het BIT, een review-team gevormd bestaande uit enkele gemeentelijke deskundigen. Dit review-team heeft een briefing gehad van het BIT-over de inhoud van het concept-advies. Tevens heeft het team een reeks gesprekken gevoerd met betrokkenen bij BZK (CIO, wnd DGBW, directeur D&B, directeur Rvig, FEZ en programma oBRP) en met de afnemers. Het review-team heeft op basis van deze gesprekken de directie van de VNG geadviseerd.

Woensdag 24 mei jl. heeft de algemeen directeur van de VNG (mw Kriens) de SG geïnformeerd over het standpunt dat de VNG thans inneemt. Dat standpunt is als volgt samen te vatten:

- De VNG constateert dat de beelden over het programma oBRP sterk verschillen. [redacted]
- De VNG steunt vooralsnog niet het advies van het BIT om te stoppen met de oBRP. [redacted]
- De VNG vindt wel dat er reden is om een diepgaande heroverweging van het programma in te lassen. Die heroverweging zou duidelijkheid moeten geven [redacted]
 - ▷ [redacted]

- ▶ [redacted]
[redacted]
- [redacted]
[redacted]
- De heroverweging zou volgens de VNG enkele maanden moeten duren. De VNG sluit niet uit dat de uitkomst van de heroverweging kan zijn dat niet verder gegaan moet worden met de oBRP.
- [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Afstemming met afnemers/interdepartementaal overleg

Vorige week heeft een eerste interdepartementaal overleg plaatsgevonden met (Financiën, SZW, VWS, V&J, I&M en OCW). De departementen hebben, net als de VNG, een briefing ontvangen van het BIT. De uitkomsten van dit eerste overleg zijn:

- De politieke en bestuurlijke betekenis van het BIT-advies wordt onderkend.
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
- De departementen zijn nog niet toe aan conclusies. Er zijn vragen over met name de financiering, continuïteit van de GBA-V en over het alternatief als niet verder gegaan zou worden met oBRP en de kosten daarvan. Voor departementen is met name het garanderen van continuïteit van belang. Om antwoorden te vinden op deze vragen is een heroverwegings- cq bezinningsperiode van een aantal maanden nodig. Die periode moet worden gebruikt om antwoorden te vinden [redacted]
■ [redacted]
[redacted]
[redacted]
■ [redacted]
[redacted]
■ [redacted]
[redacted]
[redacted]

Datum
28 mei 2017
Kenmerk
2017-0000260420

Er is een duidelijke overlap tussen het standpunt van de gemeenten en de afnemers. Gemeenten en afnemers onderkennen dat als gevolg van de uitkomsten van de herijking van de planning (door het programma) en het BIT-advies het niet mogelijk is om ongewijzigd door te gaan met de oBRP. VNG en afnemers vinden evenwel dat er nu nog te veel onduidelijk is om finale conclusies te kunnen trekken. Een heroverwegingsperiode is nodig om antwoorden te vinden op alle openstaande vragen. Zowel gemeenten als afnemers sluiten overigens niet uit dat de uitkomst kan zijn dat de oBRP wordt gestopt.

[Redacted text block]

Hoe verder om een kabinetsstandpunt te formuleren

1. Reactie op concept-advies BIT

Woensdag 24 mei jl. is de reactie op het concept-advies gestuurd aan het BIT. U treft de reactie als bijlage bij deze nota aan. De reactie is afgestemd met VNG en afnemers. Tevens is bij de reactie het commentaar gevoegd van de gedelegeerd opdrachtgever. Het BIT zal nu het definitieve advies moeten vaststellen. Daarna is er maximaal 4 weken om een kabinetsstandpunt te bepalen.

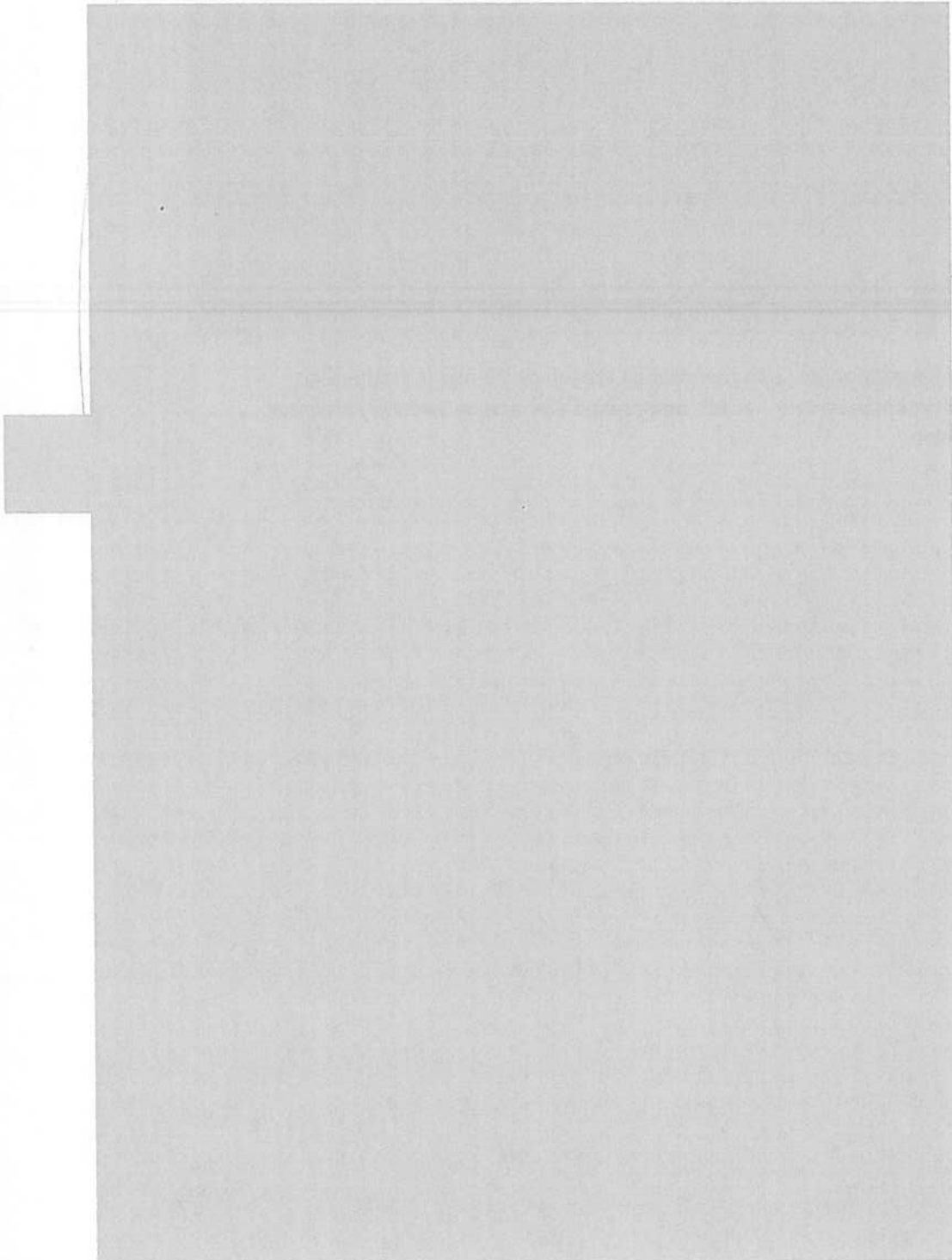
2. Planning voor vaststellen kabinetsstandpunt

De planning is vooralsnog om het kabinetsstandpunt op vrijdag 23 juni a.s. te bespreken in de Ministerraad. Daarvoor moeten de stukken op maandag 19 juni a.s. aan AZ worden verzonden. Het kabinetsstandpunt moet afgestemd worden met de VNG en met betrokken departementen.

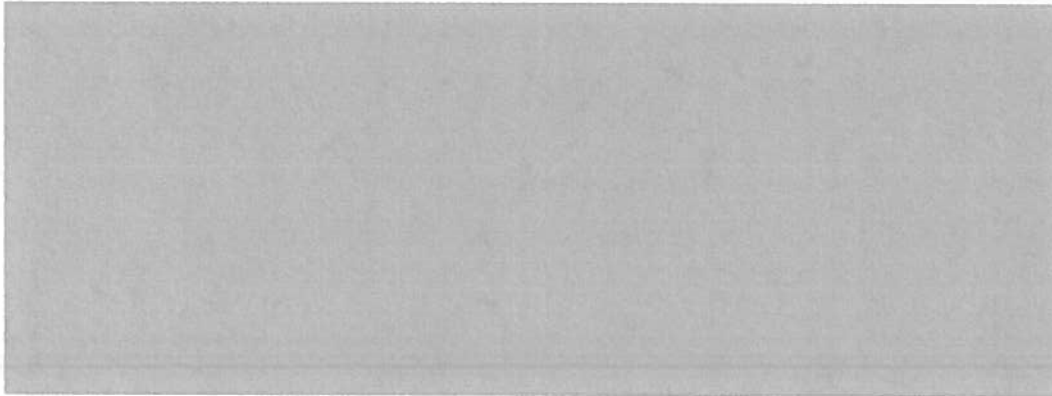
3. Hoofdlijn(en) kabinetsstandpunt

Om de geschetste planning te halen moet nu heel snel een concept-kabinetsstandpunt worden opgesteld aan de hand waarvan de afstemming met VNG en departementen kan plaatsvinden. Er kan niet worden gewacht totdat het BIT het definitieve advies heeft uitgebracht. Aangenomen wordt dat de strekking van het definitieve advies niet wezenlijk zal afwijken van het concept.

Datum
28 mei 2017
Kenmerk
2017-0000260420

Datum
28 mei 2017
Kenmerk
2017-0000260420

Politieke context

U heeft (bij het beantwoorden van mondelinge vragen op 23 mei jl.) toegezegd dat het kabinetsstandpunt over het BIT-advies eind juni aan de Tweede Kamer zal worden gezonden.

Communicatie
N.v.t.